

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

DRAUGAS — PENKTADIENIS, GEGUŽĖ — MAY 5, 1989

Nr. 88

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Mūsų kaliniai

Petro Gražulio laiško tęsinys Lietuvos TSR prokurorui

Kai atveža į zoną naują kalinių, laisvės drabužius atima, geresnius parduoda, kitus kažkur išveža. Išeinantys namo jų neatgauna. Gerai, jeigu artimieji atvažiuoja pasitikti ir atveža aprangą. O jei neatvažiuoja?

Gyvenamoji zona, galima sakyti, be jokios erdvės. Visoje teritorijoje pilna žiurkių urvų. Tualetai, tiek gyvenamoje, tiek darbo zonoje, nešvarūs, nevalomi, kanalizacija užsikimšusi, pastoviai tvyro nepakeliamas kvapas. Sekcijos (taip vadinamos patalpos, kuriose gyvena ir miega nuteistieji) yra tvarkingos, gražiai išdažytos sienos, bet jos tokios mažos, kad nėra vietos net taburetei pasitatyti. Nėra radijo taškų. Del kvadratūros pasiskūsti negali, nes, kaip majoras Barskėtis sako, „įstatymas jokios kvadratūros ir jokios teritorijos nuteistiesiems nepramato“. Ji

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

jiems nepriklauso.

Atvežtam į lagerį kaliniui susidaro daugybė problemų. Nėra kuo nusiskusti. Skuskis kuo nori, bet privalai būti nusiskutęs. Iš kur imti siūlą, adatą, muilo, sagų, batų tepalo, šepetį batams, drabužiams valyti, popieriaus laiškams, voka, rašymo priemonę ir t.t., ir t.t.? Kur išsiskalbti rūbus, o išsiskalbus kuo apsirengti, jei gaunamas tik vienas komplektas? Dantims miltelių zonoje jau daugiau kaip pusė metų nėra. Pastą siūsti draudžiama, nes kaliniai ją išgeria. Negalima atsiūsti iš namų ir cukraus-nuteistieji verda „samagoną“. Apie balandžio 20 d. darbo zonoje buvo rasti du naminės aparatai. Tai zonoje ne naujiena. Narkomanija, alkoholizmas ir homoseksualizmas kolonijoje yra plačiai paplitę. Kada nelegaliais keliais kažkas atgabena narkotikų, tai pusė zonos būna girtų.

(Bus daugiau)

Amerikos lengvatos rusams

Washingtonas. — Prez. Bushas, kuris buvo prieš papigintus ūkininkų kainas, dabar pavirtino pigesniems kainoms kviečių pardavimą Sovietų Sąjungai. Pusantro milijono metrinių tonų grūdų, bus parduota pigiau, kas iki šiol buvo taikoma tik draugiškoms šalims. Tai pirmas Busho administracijos papigintus kviečių pardavimas. Šį prezidento sprendimą palaikė tie Kongreso nariai, kurie jau seniai reikalavo, kad būtų sovietams daromos lengvatos.

Baltieji rūmai pranešė, kad šiuo būdu prezidentas norėjo padėti eksportuoti ūkininkų kviečius ir pagerinti tarptautinių derybų atmosferą. Žemės ūkio departamentas apskaičiuoja, kad numatytų kviečių pardavimo kaina bus maždaug 270 mil. dol. sumoje. Praeityje lengvatos būdavo teikiamos maždaug nuo 10 iki 20% kviečių vertės. Skirtumas ūkininkams bus sumokėtas pagal federalinę programą,

kurią prez. Reaganas ir Kongresas įsteigė 1985 m. Tuo būdu amerikiečių ūkininkai bus sulyginti su kitų kraštų ūkininkais, kuriems vyriausybė taip pat primoka. Žemės ūkio departamento reikalavė Kelly Shipp, kalbėdamas sekretoriaus Clayton J. Yeutter vardu, pasakė, jog norėtų, kad tos ūkininkų subsidijos būtų panaikintos, bet kadangi tokį būdą naudoja kitos valstybės, tai ir Amerika esanti priversta tai daryti, kad būtų padidintas kviečių eksportas.

Nutautėję generolai

Vilnius. Įdomus, haliucinacijas primenantis faktas, buvo sukurtas Lietuvos televizijoje. Ketvirtadienį, bal. 20 d. TV forumas pakvietė į susitikimą su aukštais Tarybinės kariuomenės pareigūnais. Specialiai buvo parinkti tokie generolai, kurie dar sugeba šnekėti lietuviškai (nors keli jų ir patpėsėdami sunkiai betarė lietuviškus žodžius). Generolai visomis išgalėmis bandė įrodyti Lietuvos žiūrovams, kad teritoriniai-nacionaliniai kariniai daliniai, kurių dabar itin prireikė mūsų žmonėms, yra visiškai nenormali idėja. Prie televizijos ir radijo komiteto durų generolų laukė didžiulis moterų ir vaikų piketas (kuris taip pat buvo parodytas TV ekrane), kuris generolų terminologija irgi buvo ne itin normalus reiškinys. Daug normaliau yra pasivažinėti tankais ir kita „broneteknika“ taikiomis Rygos ir Tartu gatvėmis, ką jie visai neseniai ir padarė. Gal ir į Vilnių ar Kauną kada užsuks.

Tallahassee mieste, Floridoje, iš Nikaragvos pabėgėlis Justo Ricardo Somarriba laimėjo tos valstijos loterijoje 5.3 mil. dol. Vyriausybė dar nesuteikė jam ir jo žmonai politinio pabėgėlio teisių.

Palestiniečių Išlaisvinimo organizacijos vadas Yasser Arafatas kalbasi su Prancūzijos prezidentu François Mitterrand Paryžiuje Palestinos valstybės įsteigimo klausimais.

Prancūzijos prezidentas priėmė Arafatą

Paryžius. Palestiniečių Išlaisvinimo organizacijos vadas Yasser Arafatas įgijo didesnį tarptautinį pripažinimą, kai buvo oficialiai priimtas Prancūzijos prezidento F. Mitterrand.

Prez. Mitterrand ir Arafatas tarėsi pusantrą valandų Elysée Palace antrodienio rytą. Arafatas jau anksčiau yra susitikęs su visa eile Vakarų Europos prezidentų ir ministrų pirmininkų. Šis jo vizitas yra svarbus žygis tolimiesiems Prancūzijos žygiams, sako Vakarų Europos diplomatai, nežiūrint, kad jis susilaukė šiurkščios kritikos iš Izraelio ir Prancūzijos žydų. Prancūzai pasisako, kad Izraelis pradėtų taikos derybas. Arafato priėmimas Elysée rūmuose reiškia, kad Vakarų Europa spaudžia Izraelį pradėti tiesioginius pasitarimus su PLO.

Mitterrand pareiškimas

Prancūzų žinių agentūra praneša, jog buvo laikomasi tam tikro protokolo Arafato priėmimo. PLO vadas buvo pasitiktas aerouoste Užsienio reikalų ministerio asistento Beauce, kai jis atskrido Irako lėktuvu iš Tuniso.

PLO vadas buvo iš aerouosto atvežtas apsaugotame limuzine su Palestinos vėliava. Rū-

Prezidentas už pakeitimą raketų

Washingtonas. — Prez. Bushas vakar pasakė, kad jokie pasitarimai trumpųjų distancijų raketų klausimu nebus daromi tol, kol Sovietai nesumažins savo konvencionalinių karinių pajėgų iki tokio laipsnio, kad jos būtų lygios su Vakarų pajėgomis. Britanija ir Olandija šiame ginče yra Amerikos pusėje. Prez. Bushas savo poziciją išdėstė valandos pasikalbėjime su Norvegijos socialiste ministere pirmininke Harlem Brundtland, kurios vyriausybė simpatizuoja vokiečiams. Prezidentas jau pasakė, kad jis laikysis savo nusistatytos sumoderninti turimas raketos Vokietijoje ir kad šios rūšies pasitarimai su Sovietų Sąjunga būtų didelė klaida, nes tai vestų į Europos „nuatomimą“ ir sovietams atvėrimą durų į Vakarų Europą.

muose buvo leista žurnalistams fotografuoti ir televizijai filmuoti, kai prez. Mitterrand ir palestiniečių prez. Arafatas pradėjo pasitarimus. Spaudai nebuvo leista dalyvauti, kai jie susitiko ir pasisveikino. Spaudai buvo perskaitytas Mitterrand pareiškimas, kad Prancūzijos prezidentas pageidauja Arafato pasisakyti apie esančius prieštaravimus tarp PLO čarterio ir Palestinos Tautinės tarybos pozicijos.

Arafato pareiškimas

Vakare Arafatas kalbėjo per prancūzų televiziją. Čia jis pats klausė, ar galimi laisvi rinkimai, kai juos prižiūri okupuotos kariuomenės daliniai, ir pats atsakė: „jei rinkimai būtų nuo A iki Z tiksliai praveisti, mes galime apie tai kalbėti. Bet jei tai yra įrankis Shamirui laimėti daugiau laiko, kad galėtų kaltinti mūsų žmones, — tai aš palieku tai spręsti pasaulio teisingumui“.

PLO čarteryje yra įrašytas punktas, reikalaujantis Izraelio sunaikinimo. Pasikalbėjime Arafatas buvo paklaustas ką jis mano tuo reikalu. Į tai Arafatas televizijoje atsakė, kad „tas dokumentas yra bevertis ir panaikintas“. Tai buvo pats svarbiausias Arafato pareiškimas, kad jis atsisako to čarterio.

Paryžiuje žydai surengė demonstracijas prieš prez. Mitterrand, kad jis priėmė Arafatą.

Nauji apklausinėjimai

Washingtonas. — Senato Žvalgybos komitetas nutarė ištirti kodėl Baltieji rūmai sulaukė nuo Kongreso keturis pagrindinius dokumentus, kurie dabar buvo panaudoti pulk. Oliver North teisme apsigynimui. To komiteto nariai taip pat tirs ar kiti dokumentai nebuvo ištaisyti, kurie irgi buvo panaudoti šiame teisme. Visi minimi dokumentai rodo, kad aukštieji Reagano administracijos pareigūnai, įskaitant buvusį prez. Reaganą ir viceprez. Bushą, gerai žinojo Nikaragvos laisvės kovotojų aprūpinimo ginklais kelią. Baltųjų rūmų spaudos direktorius M. Fitzwater pasakė, kad šiame klausime bendradarbiaus tiek, kiek galės.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pulkinkas Oliver North buvo prisiėkusių teisėjų federaliniame Washingtono distrikto teisme rastas kaltu iš 12 atvejų tik trimis atvejais: Kongreso apgaudinėjimu, dokumentų sunaikinimu ir priėmimu nelegalios dovanos savo namų apsaugai — elektroninių įrengimų. Kitais devyniais kaltinimais nerastas kaltu. Jam gresia 5 metų bausmė.

— „Atlantis“ erdvėlaivis vakar buvo laimingai išmestas į erdves ir pradėjo kelią Veneros link.

— Paragvajaus generolas Alfredo Rodriguez pirmadienį surinko 75% balsų, kai jo vadovaujama Colorado partija laimėjo rinkimus abiejuose parlamento rūmuose. Sekantis daugiausia balsų — 20% laimėjęs yra kairiųjų sparno atstovas Domingo Laino.

— Popiežius Jonas Paulius II pirmą kartą pasinaudojo prancūzų Concorde už garso greitesniu lėktuvu, kai jis iš Indijos vandenyno Reunion salos skrido į Zambiją. Popiežius tik vieną kartą pasiūžėjo į greičio rodyklę ir toliau skaitė vokiečių kalba knyga apie gyvulius. Lėktuvas stratosferoje pasiekė 62,000 pėdų aukštį ir skrido 1,350 mylių per valandą.

— Argentinos vyriausybė pranešė, jog praėjusių savaitgalį pritrūko bankuose pinigų, kadangi nebuvo laiku pristatytas pinigams spausdinti reikalingas popierius. Po gegužės 1 dienos bankai vėl pradėjo veikti.

— Berkley Kalifornijos universiteto studentai pradėdant 1991 mokslo metams turės studijuoti vieną semestrą privalomą kursą iš tautybių istorinių pagrindų. Studentai galės pasirinkti afrikiečių-amerikiečių, lotynų, azijatų-amerikiečių, europiečių-amerikiečių ir vietinių amerikiečių kultūrų kursą. Universiteto kancleris pasisakė už tautybių kurso programą, tačiau dalis profesorių to nepageidauja.

— Paryžiuje muzikinio gyvenimo žinių šaltiniai skelbia, kad Daniel Barenboim, būsimasis Chicagos Simfoninio orkestro dirigentas, kai pasibaigs Solti terminas, yra kviečiamas užimti ir Berlyno Filharmonijos dirigento poziciją, kai praėjusią savaitę išdirigento pareigų dėl ligos pasitraukė Herbert von Karajan.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Sumažintas Amerikos gynybos biudžetas

„Brilliant Pebbles“ programa

Washingtonas. — Prez. Bushas nutarė prašyti daug mažiau pinigų priešbranduoliniu skėčio arba „žvaigždžių karo“ programai, negu kad buvo numatęs buvęs prezidentas Reaganas. Jis taip pat žada sulaukyti moderniško bombonešio Stealth gaminimą, kad sumažintų apsigynimo išlaidas, praneša Baltieji rūmai.

Gynybos sekr. Dick Cheney pasakė, jog Gynybos departamentas naujiems biudžetiniams 1990 metams prašys 4.6 bil. dol. tyrimų ir apsigynimo programai. Tai yra 1.1 bil. dol. mažiau, negu prez. Reaganas prašė fiskaliniams metams, kurie prasideda spalio 1 d.

Nauja raketų programa

Iš viso bus sumažinta Reagano prašyta suma strateginio apsigynimo iniciatyvos penkerių metų programai 7 bil. dol. Buvo nutarta išleisti 40 milijonų, bet dabar bus išleista maždaug 33 bil. dol., praneša Gynybos sekr. Cheney. Departamentas skirs visą dėmesį išvystyti kitai priešbranduolinei programai, kurioje tūkstai naujinamųjų raketų skraidytų erdvėje ir kurios pradėtų veikti tada, kai Sovietai su savo raketomis pradėtų puolimą. Tos raketos būtų vadinamos „interceptor rockets“, kurios pačios susiranda taikinį.

Cheney pranešė, kad planuota penkioliktąjį karo lėktuvnešio statyba yra dėl lėšų trūkumo sulaukyta. Prezidentas ir Kongresas sutarė, kad biudžetas privalo būti mažesnis, tad 1990 metams gynybos reikalams skiriama tik 292 bil. dol. Tuo pačiu jau pradėta planuoti ir 1991 m. biudžetas. Gynybos sekretorius Cheney ypač entuziastiškai sutinka naują

Raketos skiria Boną ir Washingtoną

Roma. — Kancleris Helmut Kohl po pasitarimų su Italijos vyriausybė pareiškė, kad Vokietijos ginčas su NATO kraštais trumpųjų distancijų raketų reikalavimai gali būti išspręstas kompromisų keliu. Į tai tuoj reagojo Washingtonas, kad nebus lengva išbristi iš susidariusios krizės.

Spaudos konferencijoje Romoje kancleris truputį švelnino visą padėtį, pasakydamas, kad „trijų savaitių metu bus surasta priimtina formulė“. Kohl sakė, kad Vokietija nori bet kokių pasikalbėjimų su sovietais minėtų raketų klausimais, tačiau Baltieji rūmai pasakė, jei bus padaryta pažanga konvencionalinių ginklų pasitarimuose Vienoje vykstančiose derybose ir jei vokiečiai pažadės pakeisti pasenusias raketas moderniomis raketomis, tai bus galima kalbėti apie naujas derybas ir trumpųjų raketų mažinimo klausimais. Tuo tarpu kancleris ir tai dar nieko neatsakė.

— Paragvajaus pirmadienį išrinktas prezidentas gen. Andres Rodriguez pasisakė už 30% algų pakelimą valstybės tarnautojams ir kariškiams.

raketų programą pavadintą „Brilliant Pebbles“ pavadinimu. Tai mažosios raketos, susirandancios pačios savo priešo taikinį.

Dviejų sistemų raketos

Nežiūrint čia minėtų Gynybos biudžeto sumažinimų, Cheney spaudos konferencijoje pasakė, kad „SDI programa yra gyva, tačiau, kaip ir visa kita, privalo rasti sau vietą sumažintame biudžete“. Jis taip pat pasakė, kad prezidentas nutarė tuoj pat pradėti igyvendinti dviejų rūšių kilnojamas raketas ant žemės paviršiaus Amerikoje. Šiuo nutarimu bus tuoj pat įmontuota 50 MX raketų ant traukinių platformų. Tam pritarė ir Saugumo tarybos viršininkas Brent Scowcroft.

Kai bus šis raketų išdėstymas atliktas, prezidentas yra pasiryžęs, kad ir Midgetman mažesnes raketos būtų įrengtos ant vežiojamųjų irankių. Šiam planui tuoj pritarė demokratų sen. Albert Gore, kuris jau seniai pasisako už Midgetman raketų programą. Prezidentas šiom abiem raketų programom laukia pritarimo iš Kongreso, nežiūrint, kad kai kurie kongresmenai yra prieš MX raketų išdėstymą ant traukinių platformų.

Atsikuria Lietuvos socialdemokratai

Kaunas. — Pagal gautas žinias iš Lietuvos Kaune ir Vilniuje veikia socialdemokratų grupės, kurioms nemažai priklauso jaunimo, ypatingai studentų. Kauno socialdemokratinę grupę, kuri save laiko klubu, sudaro apie 40 asmenų, o Vilniaus — apie 10. Nutarta atkurti Lietuvos Socialdemokratų partiją (LSDP). Tam tiksliu įsteigta iniciatyvinė grupė, kurioje ypatingai aktyviai veikia veteranas socialdemokratas Alfonsas Jakūbėnas ir poetas Gintautas Iešmantas.

LSDP Centro komitetas dar 1944 metais Lietuvoje, matydamas, kad partijos veikimas ateityje bus sovietų okupantų trukdomas, nutarė įsteigti Lietuvos Socialdemokratų partijos Užsienio Delegatūrą. Nutarimas buvo 1945 metais Vokietijoje įvykdytas. Užsienio Delegatūra — jau trečia partijos istorijoje — veikia iki šiai dienai. Jos vykdomojo komiteto pirmininku yra Mykolas Pranevičius Chicagoje. Delegatūrą prie Europos parlamento Strasboure atstovauja Kasparas Dikšaitis, kuris prie to paties parlamento yra ir VLIKO atstovas per Pasaulinę Baltų Santalką.

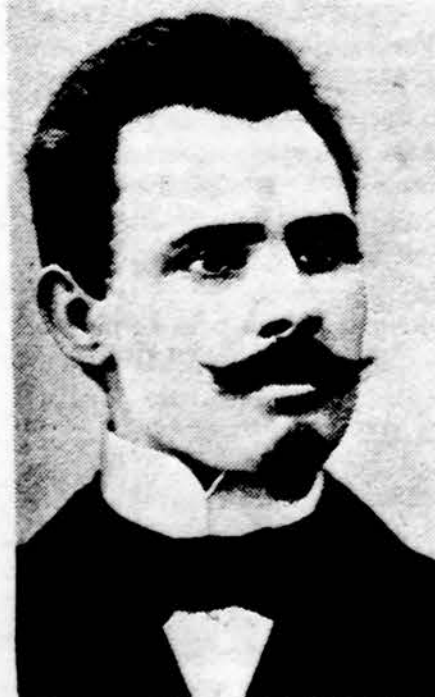
KALENDORIUS

Gegužės 5 d.: Pijus V, Angelas, Barvydas, Neris, Traidenis.

Gegužės 6 d.: Liucijus, Arga, Benedikta, Rokantas, Judita, Baltuolis.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:44, leidžiasi 7:52. Temperatūra dieną 61 l., naktį 40 l.

Ok. Lietuvoje balandžio pradžioje buvo paminėta Jono Biliūno 110 gimimo metinė. Primenama, kad jo raštose ir šiandien randama idomių paralelių su dabartiniu gyvenimu. Rašytojo palaikai iš Zakopanės buvo 1953 m. parvežti į Lietuvą. Jo memorialinis muziejus yra įrengtas Niūronyse, Anykščių apylinkėje.

SPORTO APŽVALGA

39-TASIAS ŽAIDYNES PRADEDANT

Siaurės Amerikos Lietuvos Fizinio Auklėjimo ir Sporto sąjungos 39-sios sporto žaidynės Toronte vyksta reikšmingu momentu Lietuvos sportiniame gyvenime.

Atgyjanti tauta Lietuvoje, sporto sąjūdyje apjungusi gražiausią jaunimą po Lietuvos olimpinę vėliavą, nusprendė išjungti į tarptautinį olimpinį sąjūdį, siekti savo vardu olimpinį idealą, išreikštų sūkiu: **CITIUS, ALTIUS, FORTIUS**.

Š. Amerikos jaunimas susirinkęs į 39-sias žaidynes Toronte, reiškia solidarumą Lietuvos Tautiniam Olimpiniam komitetui ir linki Lietuvai, kaip laisvai tarp laisvų, vėl sugrįžti į Tarptautinio Olimpino komiteto eiles.

SALFAS s-ga dedikuoja šias žaidynes Lietuvos olimpinės idėjos stiprinimui ir jungiasi į paskelbtą Lietuvos Olimpines dienas!

Mes su tauta!

Dr. Valdas Adamkus
SALFAS s-gos pirmininkas

SVEIKINAM BROLIUS AMERIKOJE

Australijos Lietuvos Fiz. Auklėjimo ir Sporto sąjungos vardu sveikinu jus, susirinkusius Toronte savo 39-toms metinėms žaidynėms.

Tebegyvename jūsų viešnagės pas mus išpūdziais. Dar kartą dėkojame už tokį gausų atsilankymą į III-sias PLS žaidynes Australijoje.

Mūsų bičiulystės ir tarpusavio bendravimo labai bei testinimui kviečiame Š. Amerikos lietuvių sportininkų grupę dalyvauti 40-je jubiliejinėje Australijos lietuvių sporto šventėje, kuri įvyks 1990 m. gruodžio mėn. Melbourne ir kurioje, tikriausiai, dalyvaus ir Lietuvos sportininkų delegacija.

Linkiu jums smagių ir draugiškų žaidynių su sportiškais linkėjimais,

Jurgis Jonavičius
Australijos LFASS-gos pirm.

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA“ – „SLOVAKS“ 5:1

Trečiose šių metų futbolo pirmenybių rungtynėse „Lituanicos“ vyrų komanda praėjusį sekmadienį, balandžio 30 d., lengvai įveikė „Slovaks“ komandą rezultatu 5:1. Įvarčius pelnė: Algis Krygeris 2, H. Jenigas, A. Jenigas ir J. Clark po viena. Kol kas „L“ eina be pralaimėjimo ir iš 3 rungtynių turi surinkus 4 taškus ir įvarčius 7:3.

Šį sekmadienį, gegužės 7 d., vyrų komanda vyks į Northfield, IL, žaisti prieš stiprią „Trevians“ komandą. Rungtynės bus New Trier West High School aikštėje. Pradžią 3 val. po pietu.

VETERANAI LAIMĖJO PRIEŠ „EAGLES“

Lenku „Eagles“ komandos nedalija taškų veltui. Norint iš jų gauti tašką, reikia stipriai

paprakaituoti, ką praėjusio šeštadienio šalta pavakari ir padarė „Liths“ veteranai. Pirmą puslaikį žaisdama prieš vėją, „L“ komanda išlaikė apylygi žaidimą, bet „Eagles“ puolimas sugebėjo iš poros progų, įkirsti porą įvarčių. Po pirmo puslaikio pora mūsų veteranų išskubėjo į „Tribaduro“ operą. Juos pakeitė nepavargę atsarginiai žaidėjai davė komandai naujos energijos, kuri labai pravertė. Pasikeitus aikštės pusėmis, pasikeitė ir laimė: „Liths“ veteranai rezultatai ne tik išlygino, bet su pačiu „Eagles“ žaidėjo atsitiktina pagalba rungtynės ir laimėjo rezultatu 3:2. Mūsų šikių naudai įvarčius įkirsto K. Rekašius ir N. Cattersonas.

Šį šeštadienį, gegužės 6 d., 5 val. vakare, veteranų komanda žais prieš ukrainiečių „Wings“ veteranus jų aikštėje, Smith Field, Campbell ir North Ave., 2 blokai ir vakarus nuo Western Ave. J.J.

Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto (LTOK) vėliavos projektą laiko jos autorius G. Reimeris. Ši vėliava buvo patvirtinta Vilniuje š.m. balandžio 15 d.

GRAŽINKIME SPORTUI OLIMPINĘ DVASIA

Kreipimasis į Lietuvos tautą

Lietuva pabudo. Lietuva keliasi. Nelengvai. Pečius slegia netekčių, nuoskaudų, metų metais prievarta skiepyto paklūnumo ir nuolankumo, veidmainystės ir išvirškio patriotizmo našta, atsitiesti ir laisvai atsikvėpti trukdo įvairiausios atgyvenos ir jų gynėjai.

Lietuvai reikia sutelkti visas savo jėgas, kad pakiltų, reikia dvasinės stiprybės, visapusiškai sveikų ir stiprių žmonių.

Nuo seno žinoma, kad jėgų ir sveikatos galima pasisemti iš kūno kultūros ir sporto šaltinių. Tačiau pastaraisiais dešimtmečiais šie šaltiniai Lietuvoje buvo nuolat teršiami tuščiaividuriais sūkais, melagingais skaičiais, iskaitinių taškų ir pereinamųjų vėliavų vaikymusi bet kokia kaina. Tai užgožė tikrosios kūno kultūros ir sporto žavesį, patrauklumą ir paskirtį, pakenkė jų olimpinei prigimčiai.

Nuvalykime nuo kūno kultūros ir sporto biurokratizmo ir sastingio pelėsius. Neleiskime, kad mūsų vaikai nuo mažens būtų skirstomi į tinkančius ir netinkančius sportui. Medalius ir rekordus gali pasiekti tikrai ne visi. Bet sportuoti sveika kiekvienam. Sveiki ir stiprūs piliečiai reikalingi Respublikai ne mažiau negu čempionai ir rekordininkai.

Arteja gegužės 13-oji – Lietuvos Olimpines dienas. Renkimės jai. Pasistenkime įžiebt olimpinės kibirkštėles savo širdyse ir susildyti visą Lietuvą. Mes kreipiamės į visus Lietuvos gyventojus: padarykime Olimpines dienas švente, su kuria ne-

benorėtume skirtis. Mes prašome visų sporto įrenginių šeimininkus: tebinie Olimpines dienas Jūsų valdose – atvirų durų diena. Mes ypač daug tikimės iš Lietuvos tautinio olimpino komiteto rėmėjų, sporto specialistų ir visuomenininkų, mokytojų ir trenerių, jaunimo: parodykite, ką Jūs iš tikrųjų galite, kiek daug sugebate padaryti bendram labui. Mes kviečiame į talką visų sporto šakų federacijas, sąjungas ir asociacijas, visus sporto veteranus, olimpiečius ir sportininkus.

Tegul Olimpines dienas suvieni-ja mus ir padeda mums visose darbuose, kuriuos turime nuveikti, kad būtume sveika, stipri ir laisva tauta.

Lietuvos tautinio olimpino komiteto Generalinė asamblėja

„ŽALGIRIS“ NUVAINIKUOTAS

Atrodė, kad šiais metais Kauno „Žalgirius“ laimėti Sovietų Sąjungos krepšinio meisterio titulių bus lengviau negu bet kada: pirmenybės buvo užtikrintai baigtos pirmoje vietoje ir priešininkas finalinėse rungtynėse buvo ne CASK, o Kijevo „Budivelnikas“.

Deja „Žalgiris“ tapo nuvainikuotas. Pirmas rungtynes Kijeve, pralaimėjęs tik 4 taškų skirtumu, „Žalgiris“ grįžo į Kauną antros ir trečioms rungtynėms su pasitikejimu. Tačiau, žaidžiant be Sabonio, kurio kojos vėl sunegalavo, vienai sekunde likus iki pabaigos, pasekmė buvo 87-87. Volkovas paleido tolimą metimą, kurs įkrito. Tačiau tuo pačiu metu teisėjai prie staliuko nušvilpė laiką ir pasakė, kad metimas buvo pavėluotas. Rungtynės buvo pratęstos ir „Žalgiris“ laimėjo 98-93. Kijevas įteikė protestą ir trečių rungtynių nežaidė. Maskva jų protestą tuoj išsprendė, pripažindama Kijeviui pergalę 90-87, o tuo pačiu ir titulą!

Atrodo, kad „Žalgiris“ nežada tą sprendimą dar protestuoti.

BURIUOTOJAI VĒLUOJA

Išpūdingas buvo atsisveikinimas Klaipėdos uoste su jachtomis „Audra“, „Dailė“ ir „Lietuva“, pasirušusiomis nugalėti Atlantą. Tūkstančiai žmonių, suvažiavę autobusais iš visos Lietuvos, stebėjo kardinolo V. Sladkevičiaus laivų ir vėliavų pašventinimą, klausėsi orkestrų muzikos ir atsisveikinimo kalbų, jų tarpe ir pirmojo sekretoriaus A. Brazausko.

Tačiau negavus laiku vizų, jachtos trečiadienį dar (turėjo pajudėti jau pirmadienį) tebepluduriavo uoste. Vėl reikėjo Valdo Adamkaus pagalbos, kad šis reikalas būtų paskubintas ir reikia manyti, kad ketvirtadienį jos tikrai praejo kelionė.

Jų žygi dar parėmė: JAV LB Krašto v-ba su 1,000 dol., Lietuvių Skaučių Seresija – 300 dol., Drasutis Gudelis, „Nida“ Corp. – 250 dol., Philadelphia Lietuvos namai, per Vyt. Matonį – 200 dol., dr. J. Byla, sesė Milda ir Pr. Karalius po 100 dol., Diana Noreika ir Saulius Jurskis po 50 dol., R. Žilionis ir J. Vilutis po 25 dol., B. Navickienė – 15 dol. ir V. Markevičius – 10 dol.

V. G.

ŠAULIAI REMIA BURIUOTOJUS

Ir šauliai dosnia parama jungiasi talkon į transatlantinei kelionei pasiryžusiems ok. Lietuvos buruiotojams. Per Chicago rajono jūrų šaulių „Nemuno“ rinktinę aukojo: Chicago Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa (pirm. E. Vengianskas) – 2,000 dol., Chicago Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė (pirm. A. Paukštė) – 1,000, LŠST Garbės narys Alg. Budrečkas, Chicago, – 50 dol., St. Petersburgo, Fla., „Palangos“ jūrų šaulių kuopa (pirm. A. Šukys) – 50 dol., LŠST centro valdyba Detroito, (pirm. M. Abarius) – 250 dol., Detroito „Švyturio“ jūrų šaulių kuopa (pirm. B. Valiukėnas) – 100 dol., Detroito Stasio Butkaus šaulių kp. (pirm. E. Milkus) – 100 dol., Mykolas ir Ona Abariai Detroito – 100 dol., Leonas ir Danutė Petroniai, Detroito, – 50 dol., LKVS „Rakovė“, Chicago skyrius, – 100 dol.: viso 3,800 dol. Skaitant ir Cicero „Klaipėdos“ jūrų šaulių betarpiai paštu į KASOJE atidarytą šiam reikalui sąskaitą anksčiau įneštą 250 dol., šaulių bendra auka yra 4,050 dol.

Ed. Vengianskas „Nemuno“ rinktinės pirm.

MARČIULIONIS PASIRASĖ

Atrodo, kad Šarinas Marčiulionis ateinantį sezoną žais Amerikoje už Golden State (San Francisco) profesionalų komandą. Praėjusią savaitę Vilniuje viešėjo Golden State atstovai ir pasirašė sutartį su Vilniaus „Statyba“ ir Marčiulioniu. Sutartį dar turi patvirtinti NBA profesionalų sąjunga ir Maskva, bet tai turbūt tik formumas.

Tikslios sutarties detalės nėra paskelbtos, bet suma tikriausiai sisks apie milijoną, nes panašią sumą siūlė ir Barcelona.

Arvydo Sabonio reikalas dar kabo ore, nes šiuo metu jis jau galbūt Belgijoje, kur bandys aptvarkyti kojas, nes artėja Europos krepšinio pirmenybės. O juk sovietų krepšinio rinktinėi jis labai reikalingas. Derybos su Portlando profesionalų klubu įvyktų tik po tu pirmenybių.

Kiekvienu atveju šie įvykiai Lietuvoje sukėlė nemažą nepasitenkinimo bangą... V. G.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymą.

PATIKSLINAME

Paskutiniame aukotojų sąrašas pasitaikiusių klaidą: dr. S. Oželis iš Blumfield 200 dol. – turi būti: dr. S. Oželis - Blumfield.

Kai laimė ateina, užleisk jai vietą.

Žydu patarle

Niekas taip nepraskaidrina savo ir kitų gyvenimo kaip įpratumo virtės veržimasis būti geru.

L. Tolstoj

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALENE BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuotale
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 504-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tomasio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
– Amber Chiropractic –
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tomasio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Prieš futbolo rungtynes tariais „Lituanicos“ klubo žaidėjai.

Nuotr. Ed. Sulaičio

KOVOJ PRIEŠ ABORTUS

„Jei tvirtiname, kad abortas yra žudymas, turime atitinkamai elgtis. Turime savo pačių kūnus paguldyti tarp negimusių kūdikio ir abortininko, vadovaujantis Šventraščio Patarle (24:11): „Gelbėk tuos, kurie vedami mirti, ir neatstok nuotų, kurie vedami nužudyti“. Taip kalba prieš abortus kovojantys aktyvistai, priklausantys plačiausiu mastu veikiančiam sąjūdžiui, vadinamam „Operation Rescue“, trumpai OR.

Jie savo tikslo siekia, stengdamiesi kasdien sustabdyti darbą bent vienoje abortų klinikoje. Viena apklausinėjimų įmonė rado, kad 20% moterų, kurios vienai ar kitai yra sulaikomos nuo pirmos sutarties padaryti abortą, antrą sutarties nebeįvykdė. OR darbuotojai apskaičiuoja, kad viena klinika kasdien padaro apie 35 abortus. Išeitū, kad vidurkiu, vienos abortų klinikos veiklos sustabdymas vienai dienai išgelbsti septynių kūdikių gyvybes. Toks apskaičiavimas pasiteisino ir praktikoje. Po 1988 m. OR abortų stabdymo manifestacijos Atlanta, Ga., abortų klinikų vedama statistika parodė, kad abortų sumažėjo 20% (*Atlanta Constitution* 1988.VIII.5).

Antras abortų stabdymo demonstracijų tikslas yra išreikšti atgailą. Viena OR darbuotoja sako: „Mes visi esame kalti dėl savo apatijos ir nuodėmingo nerangumo, 16 metų JAV-ese toleruojant laisvą abortų darymą. Jei dabar pagaliau mes reaguojame į tylius, mūsų negimusius brolius ir seseris Kristuje šauksmus, tai yra priežastis ne savimi džiaugtis, o tik liūdesiui ir gailėsčiai išreikšti.“

Dar vienas OR sąjūdžio tikslų, organizuojant šias manifestacijas, yra kelti JAV gyventojų sąmoningumą ryšium su JAV-ese patydomis vykdomu negimusių kūdikių holocaustu. Nors klinikos operacijoms vienai dienai uždaryti tereikia tik palyginti nedidelio OR apmokytų demonstrantų skaičiaus, OR veikla pasižymi didelių skaičių demonstrantų suorganizavimu, kas patraukia didelį medijos dėmesį, duodant jų šnekovams per tokias demonstracijas forumą, siekiant visų JAV televizijos, radio ir laikraščių tinklų pasiekiamas žmones.

OR demonstrantai yra mokomi ir prisaikdinami demonstracijose nei vartoti, nei iššaukti smurtą. Jie pažada niekuomet neadresuoti sūkių nei policijai, nei pro-abortų demonstrantams ir juo labiau nepačioms moterims, norinčioms eiti į klinikas abortų daryti, nes ir jos yra nelaimingos abortų aukos. Nežiūrint kaip jie būtų erzunami ar provokuojami, pastoję įėjimą į klinikas, OR demonstrantai įsipareigoja nieko daugiau nedaryti kaip tik melstis ir giedoti.

OR skiria daug energijos, iškeliant moralinį dėsnį, kad įstatymus, draudžiančius užblokuoti įėjimą į imonę ar sulaikyti moterį nuo pasinaudojimo savo „konstitucine“ teise pasidaryti abortą, viršija aukštesnis, Dievo įstatymas gelbėti tuos, kurie neteisingai žudomi. Jie cituoja katalikų moralės teologų iškeliamą „epikeia“ principą. Jį aiškina šv. Tomas Akvinietas (*Summa* 2a 2ae, 120, 1 ir 2) taip: *Epikeia* yra ypatinga dorybė, kuri įgalina krikščionį konkrečiu atveju pažeisti netobulo pozityvaus įstatymo raide, kai konkrečiu atveju yra pavojus pažeisti aukštesnį, prigimto įstatymo (*lex naturalis*) dėsnį.

Tokia abortų stabdymo veikla jau buvo vykdoma nuo 1970

dešimtmečio pradžios. Tuomet demonstrantai buvo daugiausia katalikai ir jie tas savo akcijas vadindavo „sit-ins“, t.y., jie susėdavo tarpduriuose, neleidami į klinikas ateinantiems eiti. Kai kurie tų demonstrantų jau buvo daugelį kartų už tai areštuoti ir kalėjė, žymiausia jų — Joan Andrews, jau tapusi pasižventusios antiabortininkės simboliu.

Tokių demonstracijų skalę ir efektyvumą dramatiškai pakėlė Terry A. Randall, OR steigėjas ir vedėjas, kuris vietoje dešimčių demonstrantų jau sugėbėjo suburti šimtus. Pats būdamas evangelikas, savo veiklą pradėjo, pirmučiausia įtikindamas evangelikų pastorius, kurie paskui įtikino savo parapijiečius jungtis į šią veiklą. Netrukus susilaukė didelės paramos ir iš katalikų. Nors šia me sąjūdyje reikiama ir kiti protestantai bei žydai, didžiąją daugumą sudaro evangelikai ir katalikai. Tose demonstracijose, sakoma, dideli religinės kultūros pergyvenimą patiria įvairių konfesijų ir tikybų asmenys, pirmą kartą bendrai meldamiesi ir giedodami. Sakoma, kad prie abortų klinikų, kur demonstruojama ir paskui kalėjimuose, kur suareštuojami „sukišami, nėra nei bažnyčių, nei sinagogų, o tik vyrai ir moterys, kurie kartu garbina tą patį Tėvėrą ir bi-jo dieviškojo nuosprendžio žmonėms, kurie milijonais žudo naujai Dievo sutvertus vaikus.

Randall Terry su žmona ir keturiais vaikais gyvena kukliame namelyje Binghamton, NY. Trys jų vaikų yra įsūnyti. Dar prieš įkurdami OR, 30-metis Terry su žmona buvo aktyvūs antiabortininkai. Tebedirdamas vartotų mašinų parduotuvėje, per pietų pertraukias ir laisvomis dienomis, Terry su žmona eidavo prie abortų klinikų atkalbinėti moteris nuo abortų. Jo žmona net po 40 valandų savaitėje taip dirbdavo, bet rezultatai buvo nežymūs. Tačiau kai į pagalbą atėjo jų parapičiai, jų efektyvumas žymiai pakilo.

1984 m. spalio mėn. jie įsteigė neščioms moterims pagalbos centrą, veikiantį šešias dienas per savaitę. Ten buvo teikiama psichologinė ir materialinė pagalba apleistoms, besilaukiančioms moterims, surandamos šeimos, kurios galėtų jas tuo laiku priimti. Po metų jie įsteigė prieglaudą nevedusioms moterims. 1987 m. lapkričio 27 d. jie suorganizavo masinę 300 dalyvių demonstraciją Cherry Hill, NJ, ir iš to pasisekimo išsivystė Operation Rescue. 1988 m. gegužės mėn. jie jau suorganizavo vienos savaitės demonstracijas prie klinikų New Yorko mieste ir jose jau dalyvavo ir 20 protestantų pastorių, 17 R. katalikų kunigų, New Yorko arkivyskupijos augziliaras vysk. Austin B. Vaughan, 4 vienuolės, pravoslavų kunigas ir du rabinai. Su tokia parama, 1988 m. jų demonstracijos jau plito po visą Ameriką, šiose demonstracijose dalyvavusiomis išmokus, kaip ir savose vietovėse jas suorganizuoti.

30,000 JAV ir Kanados žmonių, dalyvavę šiose manifestacijose, rizikavo areštu. 20,000 jau dėl to kalėjo, o 10,000, atrodo, būdavo tyčia palikti tyliai testui protestai. Nebijančių savo laisvę aukoti dėl aukštesnio gerio skaičius auga. Auga ir išgelbstimųjų kūdikių ir motinų skaičius. Tai rodo, kaip tikėjimo įgyvendinantis žmonės yra galingi Dievo įrankiai gerui.

a.j.z.

NEVISI ŽYDAI KALBA VIENODAI

Su spontanišku, daugelį labai stebinančiu mūsų tautiniu, dvasiniu, religiniu atgimimu buvo pažadinti ir Lietuvoje esančių etninių mažumų nacionaliniai jausmai. Visi po baugiu dešimtmečio tylos pradžioje didžiūti savo tautine kilme, istorija, pasiektais kultūriniais laimėjimais. Sukrutos steigti savuosius klubus, draugijas ir komunistinei valdžiai kelti įvairius reikalavimus. Tuo pačiu išryškėjo ir tautinių mažumų santykiai su lietuviais. Vieni (žydai, karajimai, totoriai) pradėjo solidarizuoti su musis-kiais, o kiti (lenkai, rusai, gudai) suskilo. Kai kurie iš jų bendrą kalbą rado su lietuviais, o kiti su visokiais prieškaistais išėjo prieš juos. Šiuo metu stabtelėjime prie žydų, kurie okupacijų metais labiausiai nukentėjo.

Kiek jų Lietuvoje buvo karui pasibaigus, duomenų neturima. 1970 m. pagal sovietinę statistiką jų buvo 23,400. Prasidėjus emigracijai į Ameriką bei Izraelį, tas skaičius greitai mažėjo. Dabar jų yra apie 11,000.

Iki šiol iš žydų, nežiūrint kur jie bebūtų, dažniausia girdėjome tik įvairius kaltinimus visai lietuvių tautai ir, vadovaujantis jų religine filosofija „akis už aki, dantis už danti“, pagiežos proveržius. Paskaičius okupuotos Lietuvos spauda, nustebta visai kitokia Lietuvos žydų galvosena. Leiskime kalbėti Juozui Dimitrijui Kapelmanui, sūnui Moisiejaus Kapelmano, buvusio Kauno gete, 1945 m. žuvusio gulago salyne. Jo nuomonė išryškėjo laiške, perskaitytame Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio steigiamajame suvažiavime.

„Negaliu, dabar pradėjus sklisti aušrai, žmogiskumui, laisvam doram žodžiui, neprisiminti to, ką esu išgyvenęs hitlerinės okupacijos metu Kauno gete. Aš visada menu, kaip niešinas dokumentais pamestinuko Ralfo Kelmučio vardu, būvau Kaune kartą išgelbėtas nuo tikros mirties, kaip mano tėvas atnešdavo panašius slapta gautus iš Kauno kunigų dokumentus kitiems Viliampolės gete kalinamiems žmonėms, kaip lietuviai katalikai ir šiaip dori Lietuvos žmonės, rizikuodami savo šeimų ir artimųjų gyvybę, gelbėjo žydų vaikus, kaip jie nesavanaudiškai, pačio aukščiausio žmogiskumo vedami, slėpė ir išsaugojo pačiomis pavojingiausiomis sąlygomis kitataučius: rusų ir gruzų, žydą ir

BRONIUS VASKAITIS

karaimą, kalinį ir partizaną, virš kurių buvo pakibus mirties smėkla. Išgelbėtas, žinau, ne vienas aš. Tokių per stebuklą išlikusių daug, nes daug buvo ir gelbėtojų“.

Išskirtinai paminė žalinkevičiūtę—Petrauskienę, poetą K. Binkio, dr. Baublio šeimas ir Tukių pavyzdžių nemažai pateikia ir mūsų netolima praeitis“.

Ji konstatuoja, kad hitlerinės okupacijos metais, žydams praradus ne tik laisvę, bet ir teisę gyventi, daugelis lietuvių stojo galbėti savo kraštiečius. Pastebė, kad būta ir kitokių atvejų. Jos motina Sofija Veisenė—Štromaitė buvo nužudyta Kauno 7 forte. Jos dėdė didelis Lietuvos patriotas Jurgis Štromas nukankintas „Lietukio“ garazė. Likusi našlaite, pateko į Kauno getą. Jai pagalbos ranką ištiesė Kudirkos Naumiesčio vargonininko Bagdanavičiaus šeima. Juozas Strimaitis, Lietuvos karininkas, kuris buvo vedęs Oną Bagdanavičiūtę, parūpino oficialius dokumentus, ir ji tapo Irena Treigyte, Marijampolės gimnazijos direktoriaus dukterimi. Tuojau iš Kauno buvo pervežta į Vilnių ir ten kurį laiką ją globojo chirurgas Pranas Bagdanavičius, dabar gyvenantis JAV-bėse. Vėliau gyveno pas Mariją Meškauskienę. Jos antrą motiną buvusi Stefanija Paliuulytė-Ladigienė, našlė, šešių vaikų motina, kartais pakankamai duonos neturėjusi savo vaikams. Pas ją Irena liko ir karui pasibaigus, kol 1946 m.

Vasario 16-tosios minėjimas Kaune. Sėdi pirmoj eilėj Landsbergis—Žemkainis, vysk. J. Preikšas, kard. V. Sladkevičius, vysk. V. Michelevičius ir kt.

TREMTIES KELIU

ANTOSĖ MAKARAITĖ

12 Sesuo Zoselė 1943 metų pavasarį už įmonės tvoros susikasė kelių metrų žemės sklypuką ir, savo daiktus išsimainiusi į bulves, jų tik lupenas pasodinotoje žemėje. Sudygo bulvės. Pamatė Sadikovą. Sudinojos, kad tai Makaraičių bulvės, visai pasiuto. Dar jos nori gyventi? Kad greičiau padvestų! Pats trypė sudygusius bulvių daigelius, kol viską sumaisė su žeme.

Vyrų organizmas reikalauja daugiau maisto. Jie badaudami silpo ir pradėjo vienas po kito mirti. Vakare iš darbo stipresnėji parveda nebeapmačius, paguldo, šalia sugulama. Rytą atsikeliami — jau keli šalti. Iškasame duobę (į sniegą nelaidodavome) ir palaidojame be gailėsčio, be ašaros, o tik su pavydu: jis jau baigė kentėti, o mes dar... Ne, numirus negali būti baisesnio pragaro. Taip miške mirė Pranas Bataitis, 22 metų grazuolis, vyras kaip beržas, ir kiti. Bejėgės tapti ir moterys. Mirė tų pačių mūsų rogių „arkliai“: Varnienė, Skirienė. Pats vyras Varnas iškasė giloką duobę, įdėjo me sudiūvusių kaip šakaliuką moterį. „Ir mane ant viršaus uždėsite“, sakė vyras. Po dviejų savaitių mirė ir Varnas, gulėdamas su berniuku. Berniukas atsibudęs kelia tėvą — valgyti prašo, o tėvas jau šaltas. Prakasėme Varnienės duobę ir jį ant viršaus padėjome. Tesiili Žešarto pušyne vargingi amatininkai iš Varnių... Jie užbaigė savo kančias, atsigulė į vieną duobę, o vaikai liko. Jokio ženklų, jokio kryželio niekas niekam nestatė — tiek visi buvome nusilpę, kad niekam nerūpėjo palikti kokį nors ženklą, žinią.

Atėjo pareikalavimas, kad mes dirbtume medinius kastuvus frontui. Iš Žešarto atsuntė į mišką ir seserį Zoselę. Vyras ištašydavo grubų kastuvą, sunkų, o mes, moterys, turėjome jį apdailinti: su drožtuvais reikėjo padaryti jį ploną, suteikti formą, nušveitinti kotą. Reikėjo per dieną padaryti 10 tokių kastuvų, bet mes padarydavome 4-6. Čia jau buvo palyginti geras, nesunkus darbas: barake, ne sniege.

Visi labai neketėme Sadikovo. Vietiniai komiai, matydami jo žiaurumą, neteisingumą, mums patarė užmušti Sadikovą. Kam jis vienas visus kankina, daužo, spardo, tyčiojasi? Užmušti — baisu. Jau ir taip lietuviai nuo jo prisikentėjo. Argi reikėjo dar ir sąžinę apunkinti? Mes, moterys, prašėme Ipolitą Liauginą, kad jis primušų Sadikovą. „Kad, mergikės, aš labai silpnas, nepajėgsiu“ — „Duosim tau duonos — sustiprėsi. Patykok jį vakare įmonėje ir primuš“ . Atlauždavome jam duonos nuo savo davinio ir stipriname. Taip jis porą savaitių valgė mūsų duonele, o paskui sako: „Negaliu, mergikės! Neliesiu tū bjaurybės. Niekada žmogaus nemušiau. Nebuduokit man duonos“.

Silpo Liauginas, svyravo, tik apie duoną galvojo. Sykįėjo pro kėpykla, pamatė už langų duonos kepalus. Puolė prie langų, išmūšė stiklą ir pagriebė kepaluką. Čia pat jį pagavo, kepyklos darbininkai ėmė mušti ir atidavė teismui. Nuteisė iš bado mirstantį žmogų už kepaluką duonos trejus metus kalėti. Išvežė į lagerį kažkur prie Siktivkaro, kur jis greit ir mirė.

Liko žmona su 5 metų dukrele Iruite. 1944 m. Liauginienė su Gečiene ir Giruliuk (rumunė) bandė pabėgti. Liauginienė kažkur pagavo katę, pasi-stiprino kelionei, pamaitino katieną dukrytę ir išbėgo, mergytę palikdama. Kokios širdies reikia motinai? Paliktą Iruitę iš pradžių visos globojome, maitinome. Bet

buvo areštuota. Pagalbos susilaukavo ir iš Šv. Igno bažnyčios klebono kun. H. Skurkio, medicinos sesės Kubiliūtės, dr. Rudačio. Veisaitė apgailėtauja, kad jos ir daugelio kitų prisiminimai nepateko į S. Binkienės, išgelbėjusios nemažai žydų, sudarytą knygą „Ir be ginklo kariai“ (1967).

Pabrėžta, kad tūkstančiai užginklių žmonių nužudyti bentenka kelių vyrų su automatais ir jie niekuo nerizikuoja, išskyrus savo sielą. Tačiau vienam žmogui išgelbėti kartais reikia daugelio žmonių pasiaukojimo ir neišpasakytos dvasios stiprybės.

Straipsnį baigia: „Kiekviena tauta turi ir šventųjų ir budelių. Neapkęsti tautos, kaltinti tautą galima tik apakus. Kaltas visada tik konkretus žmogus. Tik kažkodėl itin skaudu, kad budeliu tampa tavosios tautos atstovas. (...) Išsivadukim iš neapykantos, išgirskim vieni kitus, susijunkime bendram mylimo krašto labui. Mes jame gimėm ir augom. Kito krašto pasaulyje, kuris būtų mūsų gimtinė, mes neturime“.

Atrodo, kad prie šių gražių, nuosirdžių, dideliu humanišku mū perptintų pasisakymų komentarai nereikalingi. Tačiau vis tiek kiek pasigendama ir antrosios medalio pusės. Į ją kiek pažvelgus, lietuvių nuosirdumas ir dvasinė kultūra didelė nelaimė patekusiems dar labiau išryškėja.

Algimantas Liekis, Lietuvos mokslo akademijos istorijos instituto skyriaus vedėjas, „Komjaunimo tiesoje“ (Nr.3,1989) il-

game straipsnyje apibūdina žydų JIVO mokslo instituto Vilniuje plačią veiklą (institutą buvo užsimota padaryti viso pasaulio žydų kultūrinio centru) ir pridėda, kad daugelis Lietuvos respublikoje gyvenančių žydų su labai didele vilimimi žvelgė į Tarybų Sąjungą. Ir kai 1940 m. į Lietuvą ėmė žygiuoti raudonosios armijos pulkai, tarp pirmųjų ypač entuziastingai sveikinusių juos buvo JIVO veikėjai. Netrukus instituto vadovybė parašė laišką į Maskvą, prašydama šią instituciją išplėsti. Deja reakcija buvo priešinga: jau rugpjūtyje institutas buvo uždarytas.

Senesnioji mūsų karta gerai prisimena, kad džiaugsmingi, net su gelėmis, raudonarmiečių sutikimai vyko veik visur, kur tik buvo didesni žydų telkiniai. Tai buvo tuo metu, kada daugelio lietuvių skruostais tekėjo skausmo ašaros. Žydų palankumas okupantui, o kartu ir neapykanta lietuviams įvairiomis formomis, kartais labai brutaliomis, reiškesi bene iki gorbačiovinės epochos. Juk ir bausiųjų deportacijų vyriausias vadovas taip pat iš jų tarpo. Su jo parašu tūkstančiai nekaltų žmonių buvo tremiami į Sibiro tundras lėtai mirčiai. Sutinkame su Kapelmanu ir Veisaitė, kad dėl to negalima kaltinti visos žydų tautos. Betgi vis tiek skaudu, kad tokių nedorų žmonių atsirado iš tautos, kuri Lietuvoje turėjo visas laisves ir išsiuugdė net pasaulinio garso mokslininkų bei menininkų.

Daugumas tų iš vienos ir kitos pusės, kurie atliko budeliskus, sadistiškus darbus, jau yra perėję Dievo teismą. Galima spėti, kad je gavo tai, ko nusipelnė. Gyvieji per tuos ilgus metus patyrė nepaprastą dvasinės kančias. Todėl, kaip Veisaitė sako: „Išsivadukime iš neapykantos, išgirskim vieni kitus, susijunkim bendram mylimo krašto labui“.

KINŲ PRAMONĖ IRANE

Vakarų diplomatams ir biznesieriams pasitraukiant iš Irano dėl ajatolų Chomeinio laikysenos Salman Rushdie romano „Satanic Verses“ atžvilgiu, Kinijos ministeris pirmininkas Tian Jiyun nuvyko į Teheraną tartis apie Kinijos ryšius su Iranu praplėtimą ekonomineje, mokslinėje ir politinėje srityje. Kinai nori dalyvauti Irano laivų statybos pramonės atstatyme, naftos gręžimo platformų statyme jūroje, popieriaus gamyboje ir žuvininkystėje.

kuo maitinsi, kai pačios nieko neturime? Trijonienė ją įtaisė į vaikų darželį. Sekmadienį darželis nedirba, tai Irutę pasiimdavome. Ji darželį išmoko komiška, o mes kalbindavome lietuviškai, kad neužmirštų gimtosios kalbos. Viena komė, darželio auklėtoja, neturėjusi savo vaikų, panoro tą mergytę paimti. Irutė pas ją išgyveno apie porą metų.

R. Trijonienė sužinojo, kad iš Lietuvos atvažiuo komisija (1946 m.?) rinkti užvusių tėvų vaikų. O traukinys sustoja už 13 km. Trijonienė nešė mergytę, skubėjo, kad nepavėluotų ir traukinį. Vos suspejo. Tė vaikų gelbėtojai ją paėmė ir parvežė į Lietuvą. Irutę užaugino jos močiutė Knystautienė nuo Žygaičių.

Kol Zoselė, dirbo Žešarte, jį prižiūrėjo mamą, paimdavo savo ir mamos davinį, parūpindavo kuro: atsinešdavo iš dirbtuvės skiedrų, lentgalių, žiemą parvilkdavo nuo upės rastų, supjaustydavo ir kūrėndavo. O kai ir Zosė ištrėmė į mišką, mama liko viena, akla, be priežiūros. Mes iš miško pasiprašydavome vienai nakčiai pas motiną. Paleisdavo. Išeini — kartais — našla, kartais ir abi — ir eini per tą neišmatuotą mišką. O mėnulis toks šviesus lydėdavo visą kelią. Privargsti, nuilsti, bet nesėdi, nes nebus jėgų atsikelti, o 40 laipsnių šaltis atims paskutinius gyvybės likučius. Ir eini, eini per tą mėnesieną, tik sniegas girgžda, o koks nors trakstelėjimas miške nuveria baimę — gal alkana mėska... Per naktį parūpini malkų, o ryte vėl išėini į mišką, į kančias. Ir vėl mėnesiena, ir sniego girgždesys, ir ta baisi gyvenimo beprasmybė, kančių kelias. O kodėl ne Žemaitijos švelni žiema, o ne tėviškės sidabrinė mėnesiena? Už ką? Už ką?

Vorkutoje buvo rasti dideli akmens anglies klodai. Kraštui, gamykloms, karui reikėjo kuro, anglies.

LENKAI APIE SAJŪDĮ

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Varšuvos savaitraštis „Lada - Darna“ vasario mėn. 12 d. patalpino pasikalbėjimą su Vilniaus lenkų veikėju V. Tankievičium. Vilnietis 1980 m. buvo išvykęs į Dancigo utą ir ten 1986 m. baigė teisės studijas. Gimęs Lydoje (apie 90 km į pietus nuo Vilniaus - K. B.), jis buvo stiprioje lenkiškoje tevo įtakoje. Persikėlė į Vilnių, kadangi ten veikė lenkiškos mokyklos (sovietinėje Gudijoje jų nėra! - K. B.). Lenkijoje vedė vilnietę (Pamaryje daug Vilniaus lenkų repatriantų - K. B.) ir beveik po šešių metų sugrįžo į Vilnių, pastebėdamas Lietuvoje milžiniškus pasikeitimus. Jo teigimu, 1988 m. ankstyvą vasarą, Lietuvoje įvyko didelis lūžis, dideli politiniai pasikeitimai, „Sajūdžio“ įsteigimas. Daug atsiekta - valstybinė vėliava, lietuvių kalba - tačiau siekiama ekonominių reformų, gal net grąžinant lietuviškus pinigus - litus. Norima, kad būtų įsteigti lietuviški kariniai daliniai, karo tarnybą atliekant Lietuvoje.

Ar „Sajūdis“ turi kiek panašumo į Lenkijos „Solidarność“? Vilniečiui ši organizacija gerai pažįstama, nes „Solidarność“ buvo įsteigta Dancige, kur V. Tankievičius studijavo.

Lenko atsakymas - ir taip ir ne „Sajūdis“ turi daugiau politinį pobūdį. Jo vadovais yra Lietuvos inteligentija - laikraštinkai, profesoriai, žinomi rašytojai. Lietuva - dalis mišrios valstybės su sostine Maskvoje. Geopolitiniai įvykiai buvo žymūs ir Lenkijoje. Bet ten nebuvo elementariausių ryšių, panašių kaip įvykiai Vilniuje, Maskvoje ar kt. respublikų sostinėse. Reikia atsiminti, kad „perestroika“ prasidėjo Maskvoje ir tik vėliau kitose respublikose. Volens nolens, Maskva turi sutikti su tam tikrom nuolaidom, ar didesne politine emancipacija pasikiroms tautoms, tačiau tai ir bus slenkstis, per kurį Maskva neis toliau žygiuoti. Tačiau vilnietis taip pat stipriai akcentuoja, kad nuo atnaujinimo-kūrimo (budovy) normalios visuomenės jau negalima susilaikyti. Ją gal galima Lietuvoje ir Lenkijoje kiek sustabdyti, sulėtinti, tačiau atgal sugrąžinti nebeįmanoma. Sulikviduoti šiandieninį padidimą reikėtų imtis Stalino represijų. Bet prieš šian-

dieninės tarptautinės ir S. S-gos vidinės padėties tas yra tik teoretinė alternatyva. Taip pat nesugrįžtamai ir griuvėsiuose liko tarybinio žmogaus mitas. Tik kelių mėnesių laikotarpyje, tiesiog dramatinėse aplinkybėse, pabudo tautinė sąmonė, tapdama svarbiu veiksmu paskirų valstybių gyvenime. Juk šiandieninių respublikų dienotvarkėje yra ne Sov. Sąjungos pilietybės klausimas, bet paskirų federacijoje esančių tautinių respublikų klausimas.

Koks Lietuvos lenkų santykis su „Sajūdžiu“? Iš klausimą vilnietis atsakė labai atsargiai. „Sajūdžio“ vadovai keletą kartų kreipėsi į lenkus, susispietusių prie „Červony Štandar“ dienraščio, vėliau į įsteigtą kultūrinę ir visuomeninę Lietuvos lenkų draugiją. Prieita prie bendrų ryšių. Tačiau pasirodė, kaip sunku užmiršti senus skausmus. Šiuo metu, „Sajūdis“ remiasi vien tik lietuviams. Lenkų skaitis yra ribotas. Lietuviai norėtų „Sajūdį“ įtraukti lenkus, kadangi tas sumažintų užmetamą jiems tautinį separatizmą. Kreipėsi lietuvių į rusus. Tačiau su jais reikalai yra komplikotesni. Lietuviai reikalauja, kad rusai Lietuvoje elgtųsi, kaip nuolankūs svečiai, o ne energingi savininkai. Juristo nuomone, Lietuvoje atsirado nemaloni situacija: vienoje pusėje stovi lietuvių, kitoje rusai ir lenkai. Ateičiai - labai pavojinga.

Ar tikrai pas lietuvius pasireiškia soviništiniai polinkiai? Lietuviai - nedidelė tauta, jau čia iš visų pusių pavojų. Lietuviškas nacionalizmas nėra išgalvotas. Be to, patriotizmo, šovinizmo ir nacionalizmo sienos labai dažnai trina. Tačiau soviništiniai polinkiai Lietuvoje pasireiškia politinėje plotmėje. Vienintelė žinoma vilniečių grupė, kuri skelbia priešlenkišką programą yra draugija „Vilensčizna“ („Vilniaja“) - tai Vilniaus krašto sulietuvinimą. Atsišaukimuose galima rasti daug melagysčių (taip sako lenkas) ir soviništinio karštumo - pasipūtimo. Ideologiniai - ji yra labai pavojinga.

Manding, jis toliau pripažįsta, kad ryšis palaikomas tik su lenkiška inteligentija, kadangi intelektualai visuomet stovi politinių ir visuomeninių įvykių avangardu. Deja, po 1945 m. įvyko labai stiprus lūžis, kadangi visa inteligentija repatriavo į Lenkiją. Lietuvoje liko tik keliolika su aukštu išsilavinimu lenkų. Tuo tarpu, lietuviška inteligentija, nežūrint karo nuostolių, Stalino persekiojimų, išsilaukė kaip stipri visuomeninė grupė, pradedama savo gyvenimą. Lenkijos intelektualų stoka gerokai atsilypė į likusių, neapsisprendusių repatriacijai lenkų gyvenimą.

Lenkai buvo įjungti į varginų ir be jokio išsilavinimo gyventojų - darbininkų, vežiku, ūkininkų eiles. Pasirodė net antros klasės piliečių kompleksai. Tam tikras atgimimas lenkiškos inteligentijos pasireiškė tik antroje 1960 m. pusėje. Bet tai yra jau nauja inteligentija, be tradicijų, išauklėta tarybinio šablonėliu. Dar iš šiandienai lenkai Lietuvoje turi patį žemiausią inteligentijos nuosimtį - toli nuo lietuvių, žydų, rusų. Teorētiska: - padėtis neturėtų būti labai bloga, nes lenkai sudaro 10% visų Lietuvos gyventojų (lenkų Lietuvoje yra tik 7.3%. „Die Voelker der UdSSR“, APN Verlag, Moskau 1982, psl. 23 - K. B.). Veikia lenkiškos mokyklos, ypač Vilniaus krašte, o kai kuriose vietovėse lenkai gyvena kompaktinėje masėje (Šalčininkai, Eišiškės, Nemenčinė, Maišiogala - K. B.). Deja, lenkiškas mokyklas lanko tik pusė

Eleonora Kasputienė palydi Lietuvos gen. konsulą V. Kleizą į vyčių Memories of Lithuania banketą, kuriame buvo minima Vasario 16 sukaktis. Nuotr. J. Tamulaičio

politiniai - absurdi. Šiuo atžvilgiu „Sajūdis“ yra labai „padorus“ (pryzywty). Iš jo pusės girdima net lenkiškos katedros įsteigimo klausimas. Lenko nuomone, abi tautybės turėtų suartėti. Tas būtų sveikintinas įvykis Lietuvoje, kadangi kovojant už naują santvarką, galima būtų neutralizuoti senas neapykantas, nesantaikas, nesupratimus. Lenkai labai dažnai pažymi, kad jie nėra atvykėliai - svečiai, bet nuo amžių gyveno Lietuvoje, būdami šeiminingais tos pačios žemės kaip ir lietuviai. Tačiau, iš kitos pusės, kada sprendžiama Lietuvos likimas, lenkai laikosi labai pasyviai. Tiesa, „Sajūdyje“ yra lenkų, bet ne kaip grupė, ar vėliau jėga. Gaila. Lenkas tiki, kad padėtis pasikeis.

Manding, jis toliau pripažįsta, kad ryšis palaikomas tik su lenkiška inteligentija, kadangi intelektualai visuomet stovi politinių ir visuomeninių įvykių avangardu. Deja, po 1945 m. įvyko labai stiprus lūžis, kadangi visa inteligentija repatriavo į Lenkiją. Lietuvoje liko tik keliolika su aukštu išsilavinimu lenkų. Tuo tarpu, lietuviška inteligentija, nežūrint karo nuostolių, Stalino persekiojimų, išsilaukė kaip stipri visuomeninė grupė, pradedama savo gyvenimą. Lenkijos intelektualų stoka gerokai atsilypė į likusių, neapsisprendusių repatriacijai lenkų gyvenimą.

Lenkai buvo įjungti į varginų ir be jokio išsilavinimo gyventojų - darbininkų, vežiku, ūkininkų eiles. Pasirodė net antros klasės piliečių kompleksai. Tam tikras atgimimas lenkiškos inteligentijos pasireiškė tik antroje 1960 m. pusėje. Bet tai yra jau nauja inteligentija, be tradicijų, išauklėta tarybinio šablonėliu. Dar iš šiandienai lenkai Lietuvoje turi patį žemiausią inteligentijos nuosimtį - toli nuo lietuvių, žydų, rusų. Teorētiska: - padėtis neturėtų būti labai bloga, nes lenkai sudaro 10% visų Lietuvos gyventojų (lenkų Lietuvoje yra tik 7.3%. „Die Voelker der UdSSR“, APN Verlag, Moskau 1982, psl. 23 - K. B.). Veikia lenkiškos mokyklos, ypač Vilniaus krašte, o kai kuriose vietovėse lenkai gyvena kompaktinėje masėje (Šalčininkai, Eišiškės, Nemenčinė, Maišiogala - K. B.). Deja, lenkiškas mokyklas lanko tik pusė

tikrovė, kad Vilniaus krašto lenkai Varšuvoje, Krokuvoje bei kt. Lenkijos miestuose vadinami rusais, kadangi jų kalba yra tikra lenkų-gudų-rusų kalbų mišinys. Bet tai ne blogos valios pasekmės. Tad nėra ko stebėtis, jeigu ir Lietuvoje lenkas yra vadinamas „pšyšyvanu - prišiuutu“ (netikru) piliečiu.

Džiaugiasi vilnietis, grįžęs į mūsų sostinę, galėdamas įsijungti į vietos lenkų kultūrinį gyvenimą, kuris sparčiais žingsniais žygiuoja pirmyn. Vyksta pasirušimas išleisti kultūrinį savaitraštį, jau yra lenkiška programa televizijoje, radijo. Savo veiklą plečia visuomeniniai - kultūrinė Lietuvos lenkų draugija. Užmegzti ryšiai su Lenkija, pasikeičiant menu, teatrais, jaunimas vyksta studijoms Lenkijoje. Žymiai blo gesnėje padėtyje yra lenkai Latvijoje, Gudijoje, Ukrainoje Kazakstane.

Tikėjimas jungia abi tautas. Deja, labai dažnai tas tautatikyba taip pat ir skiria, priversdama prie nesantaikos, nesusi pratių. Apsistumdymų pasitaiko net prie Aušros Vartų. Tačiau lenko nuomone, lietuviškų ir lenkiškų Mišių paskirtymas yra teisingas. Be to, lenkai turi Dominikonų bažnyčią, kurioje visos Mišios laikomos lenkiškai. Tačiau yra faktas kad lenkai Lietuvoje ir Gudijoje neturi savo vyskupo, nors sudaro žymų gyventojų nuosimtį. Taigi neigiamas reiškinys lenkų katalikų Bendrijoje.

Ar Lenkija privalo padėti Lietuvos lenkams? „Be jokių abejonių, - sako vilnietis, - tačiau lenkai turi tapti normaliais, turinčiais savo vertę piliečiais. Jų negalima laikyti serganciais ar išmirštais visuomenė. Jiems reikia padėti kaip lygiems partneriams, o nežiūrėti į Lietuvos lenkus kaip į bejėgius vaikus. Lenkai „tenai“ (Lietuvoje - K. B.) negyvena dykumoje. Siunčiant knygą, reikia siųsti gerą knygą. Vertink mane taip, kaip tu vertini save“.

PARDAVĖ CARSON PIRIE

Didžiulė Carson, Pirie Scott krautuvė Chicago miesto centre už 453 mil. dol. nupirto P. A. Bergner bendrovė, turinti savo centrą Milwaukee.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA REALTORS

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6188

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Sav. parduoda 1½ a. namą 71 & Francisco apyl. Marquette Parke. 6 kamb. pirmam aukšte; antrame a. galima įrengt kambarius. 2 auto. garažas su automatinio atidarymu. Skambinti 434-1307. Kalbėt angliskai.

CASH! CASH! CASH! Immediately we buy homes, two-flats and foreclosures. Call G. Bormus 436-7600, Eve. 429-7854

No. 465 - 57 & Narragansett. Tik \$75,900! 4 mieg., nereikia remontų; graži virtuvė, moderniška prausykla; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar!

No. 424 - 53 & Kolin. 2 butų apt. Tik \$94,900! 3 mieg. kamb. kiekv. bute; didelis vaig. kamb. sav.; išsisas rūsys; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai - dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. - 434-7100 & 436-8600

KMIECIK REALTORS 7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo pataravimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%-20%-30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS 3208½ West 95th Street Tel. - GA 4-8654

John Putna Stockbrokeris

Patarnauju perkant-parduodant akcijas ir bonus Tel. 240-5600 Skambinkite dabar! Kalbu lietuviškai.

Kambarių, namų dažymas, elektros ir vandens vamzdžių TAISYMAS. Skambinti Vytui 925-5300.

We Do DIGITAL CONVERSION

vaizdajuosčių iš IR! PAL, SECAM, NTSC.

Greitas patarnavimas, žemos kainos.

Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis

(312) 338-9833 International Export House.

15750 S. HARLEM ORLAND PARK, IL 60462 532-7799 2321 W. DEVON AVE. CHICAGO, IL 60659 312-338-9033

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestuose Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS BELL-BACE REALTORS INCOME TAX - INSURANCE 6529 S. KEDZIE 778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris Nuosavybių pardavimas. Income Tax. 5953 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 436-7878

„Tudor“ stiliaus namas ant medžiain apaugusio sklypo. 3 mieg. kamb., 3 prausyklos. Arti traukinio ir apsipirkimo centrų. Kieme didelė pavėsinė (gazebo). \$176,900.

Viskas, ko pageidaujate savo namuose: šeimos kamb., poilsio kamb., valgomasis, „jacuzzi“, išsisas rūsys, privatus tvėninėlis, laivelis, traktorius, 1 akro mišku apaugęs sklypas. \$257,000.

Century 21

OLSICK & CO., REALTORS 1180 State Street Lemont, Illinois 60439 (312) 257-7100

Pavasari geras laikas pirkti ir parduoti namus. Norint pirkti, galiu parodyti gerus namus. Namą parduodant, veltui įkainoju ir, susitarus, galiu parduoti. Brokeris P. Žumbakis, 778-6916

HELP WANTED

NEW CAR SALESPEOPLE

- 18,00 GUARANTEED 1ST YEAR
  - Earning Potential of \$39,000+
  - up to 40% Commission
  - 5 Day Work Week
  - Paid Vacation
  - Hospitalization
  - Excellent Training Pogram
  - 500 Cars to Sell From
  - Dental Insurance
  - Great Location
  - Management Potential
- Hardworking individuals—Male/Female encouraged to apply in person from 11 am - 4 pm at MIDWAY PONTIAC/GMC TRUCK/VW 93rd & Cicero Oak Lawn

MACHINIST

MUST SPEAK FLUENT ENGLISH Job shop. Must be experienced on engine lathe and milling machine. Able to read blueprints. Immediate full time 2nd shift opening. Excellent pay and benefits. Must have tools. Apply in Person; KASTALON, INC 4101 W. 123rd St. ALSIP 389-2210

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb., šviesus, naujai dekoruotas butas, II a., 71 & Calif. Pageidaujami vyr. amžiaus žmonės. \$350 mėn. + deposit. Skambinti 436-6407

ELEKTROS

VEDINAI - PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir įžmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 655-2020 KLAUDIJS PUMPUTIS

Inž. Romas Bubllys yra pakeltas į Argo-Tech Corp. viceprezidentus. Apie tai jau buvo rašyta Clevelando skyriuje balandžio 28 d.

Pradodant 1988 m. lapo 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“ lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“ 8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc. 408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302 tel. nr. 848-8980

American Travel Service Bureau kviečia jus apsilankyti mūsų kelionių įstaigoje ir apžiūrėti atnaujintas patalpas. Sav. A. Lauraitis ir tarnautojai lietuvių pasirodę jums padėti ir partarti visuose kelionių reikaluose.

Rengiame ekskursijas į Lietuvą, paruošiamė iškvietimus giminėms iš Lietuvos, darome nuotraukas pasams, parūpiname lėktuvų ir traukinių bilietus JAV, keliones lėktuvu į visas pasaulio šalis; rengiame grupines lietuvių ekskursijas ir užpildorne dokumentus norintiems privačiai vykti į Lietuvą.

Jei norite atostogas praleisti Havajuose ar Meksikoje, arba domitės kelionėmis laivu, teiraukitės pas mus - padėsime išrinkti, apsispręsti, ir maloniai lietuviškai patarnausime.

Įstaigos vedėja: Bronė Barakauskienė Tarnautojai: Rita Dapkutė, Rūta Galinaitienė, Vytas Lauraitis ir Laima Luneckienė (Visi kalba lietuviškai).

Visais kelionių reikalais kreipkitės į: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU 9727 S. Western Ave. Chicago, IL 60643 Tel. 312-238-9787

Buvusi JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba. Iš kairės sėdi: J. Masilionis, R. Kuciėnė, pirm. dr. J. Račkauskas, P. Masilionienė ir kun. J. Duoba; stovi: R. Račkauskienė, J. Plačas, D. Dirvonienė, R. Petersonas, S. Petersonienė ir N. Mackevičienė.

Nuotr. J. Tamulaičio

LB ŠVIETIMO TARYBA PRAĖJUSIOJE KADENCIJOJE

Pagrindinis lituanistinių mokyklų uždavinys yra tautinis auklėjimas, lituanistika ir meilės Lietuvai perdavimas jaunajai kartai. Kad lituanistinė mokykla galėtų šį uždavinį atlikti, JAV LB Švietimo taryba nuolat leidžia vadovėlius, pratimus, sąsiuvinus, skaitinius ir kitas mokslo priemones mokykloms. Visos mokslo

priemonės gaunamos JAV LB Švietimo tarybos knygyne ir kitur platinamos, skelbiamos Švietimo tarybos kataloguose. Nauji leidiniai skelbiami „Švietimo gairėse“ ir kitoje lituanistikoje spaudoje. JAV LB Švietimo taryba nuolat rūpinasi, ruošia ir leidžia mokslo priemones pagal besikeičiantį lituanistinių mokyklų mokinių pajėgumą ir naujas galimybes.

Švietimo tarybą 1986-88 metais sudarė: dr. Jonas A. Račkauskas, pirmininkas; Juozas Masilionis, vicepirmininkas ir narys aukštesniųjų mokyklų reikalams; Regina Kuciėnė, sekretorė ir tautinio auklėjimo koordinatore; Pranė Masilionienė, išdinininkė; Stasė Petersonienė, mokytojų rengimas ir skaitiniai; Ramunė Račkauskienė, pradžios mokyklų reikalai; Danutė Dirvonienė, priešmokyklinis auklėjimas; Valerija Sparkytė, narė besimokantiems lituanistams; kun. Jonas Duoba, narys religiniam auklėjimui; Nijolė Mackevičienė, vaizdinių priemonių koordinatore ir „Švietimo gairių“, techninė redaktorė, Juozas Plačas, „Švietimo gairių“ redaktorius ir administratorius; Ričardas Petersonas, Švietimo tarybos knygyno vedėjas ir administratorius. Patarėjai buvo sportai Bronius Keturakis, tautiniams

sokiams Jadvyga Matulaitienė, tautosakai Arvydas Žygas, neakivaizdiniam mokymui Vida Bučmienė, jaunų šeimų projektams Domicelė Petrutytė. Priešmokyklinis auklėjimas yra vienas iš svarbesnių Švietimo tarybos darbo sričių. Priešmokyklinį auklėjimą koordinuoja patyrusi priešmokyklinio auklėjimo specialistė Danutė Dirvonienė. Priešmokyklinis auklėjimo skyrius kartu su Lietuvių Montessori draugija leido „Mūsų vaiką“ ir siuntinėjo mokytojams ir tėvams.

Pradinių mokyklų koordinatore buvo Ramunė Račkauskienė. Daugiausia mokinių lituanistinėse mokyklose yra pradinės mokyklose. Daugiausia JAV LB Švietimo tarybos laiko ir pastangų yra skiriama pradžios mokyklų reikalams. Pradžios mokykloms išleista leidiniai. 1987.XI.1 suruosta pirmoji pradžios mokyklų mokytojų darbo konferencija Chicagoje. Dalyvavo 24 mokytojai iš Chicago ir apylinkių. Susipažino su naujais leidimais. Visi dalyviai buvo suskirstyti į 3 grupes, kuriose nuodugniai aptarė pradžios mokyklų programą. Numatyta ruošti konferencijas ir kituose miestuose.

Aukštesniosioms lituanistinėms mokykloms buvo išleista dr. Vandos Srugienės „Lietu-

tuvo istorija“ septinta laida, kartu su Lietuvių istorijos draugija ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centru. Išleista aukštesniosioms mokykloms Vidos Augulytės-Bučmienės „Lietuvių kalbos gryninimo ir turtinimo pratimai“. Suorganizuota aukštesniųjų mokyklų mokytojų konferencija Chicagoje. Ši konferencija pristatė visą naują medžiagą ir aptarė dabartinę mokyklos programą aukštesniosioms mokykloms.

Švenčiant krikščionybės įvedimą Lietuvoje, paruošti plakatai, papuošti Lietuvos himnu ir meniška koplytėlė. Jie Vasario 16-tos proga buvo išsiuntinėti veltui visoms mokykloms pagal mokinių skaičių. Tautinių simbolių įsąmonimui paruošti ir išleisti knygu bei sąsiuvinų aplankai. Jais gali naudotis ne tik mokiniai ir mokytojai bet ir visuomenininkai pastabų bei žinučių susidėjimui.

Nekalbančių lietuviškai koordinatore buvo Valerija Sparkytė. Ji pravedė nekaltantiems lietuviškai paskaitas per mokytojų konferenciją Chicagoje ir mokytojų studijų savaitėje Dainavoje.

JAV LB Švietimo tarybos darbai beveik visi krypta į vaizdinių priemonių koordinatę. Paviekslai, plakatai, žemėlapiai, skaidrės, vaizduojamos, garsiajuostės. Kaip jas pritaikyti yra vaizdinių priemonių koordinatore priežiūroje – Nijolės Mackevičienės pareiga.

Švietimo tarybos skaitinius koordinavo Stasė Petersonienė. Spaustuvėje yra nauja knygelė vaikams „Tikybos taku“, kurią paruošė kun. Antanas Saulaitis.

1986-1988 metais buvo suorganizuota 20-ji, 21-ji ir 22-ji Mokytojų studijų savaitė Dainavos stovykloje. 1988 dalyvavo 120 mokytojų, stu-

dentų ir tėvų. Buvo 18 paskaitų. Veikė 2 kursai besimokantiems lietuviškai. Tai gausiausia mokytojų studijų savaitė. Stovyklos organizatorius – pedagogas Juozas Masilionis. Jis jau yra suorganizavęs 14 stovyklų.

Ši Švietimo taryba, perėmusi iš senosios tarybos, rado daug skolų spaustuvėms. Visas skolas išmokėjo ir naujai tarybai perdavė išda be skolų.

Šiai Švietimo tarybos kadencijai pirmininkavo prof. dr. Jonas Račkauskas. Jis yra baigęs De Paul universitetą ir tame pačiame universitete gavęs magistro laipsnį už „School administration and supervision“. Ottavos universitete Kandoje gavo doktoratą iš „Educational foundations“. Profesorius De Paul ir Roosevelt universitetuose. Šiuo metu yra profesorius Chicago State University ir Director of Graduate Studies tame pačiame universitete. Jis yra ejęs įvairias pareigas Cook County mokyklų distrikte, autorius daugybės straipsnių ir projektų, redagavęs anglų kalba du pedagoginius žurnalus. Dr. Račkauskas turi rezervo majoro laipsnį.

Buvusioji Švietimo taryba, atsiveikindama su pirmininku, jam padovanojo Aisčio poezijos rinktinę. Dr. Račkauskas iševijos lituanistiniam švietimui yra paaaukojęs tūkstančius darbo valandų.

S.V.P.

DEMONSTRACIJOS UŽ GYVULIŲ PANAUDOJIMĄ

Chicagoje įvyko demonstracijos, siekiant paremti teisę panaudoti gyvulius tyrimams laboratorijose, nes tai padeda išsaugoti daugelio žmonių gyvybę.

A.†A. POVILAS BALČIŪNAS

ramiai užgeso ant savo dukters Jadzės (atvykusios iš Lietuvos) ir žmonos Domicelės rankų 1989 m. gegužės 2 d. rytą savo namuose Mission Viejo, California, peržengęs 90-tuosius amžiaus metus.

1943 m. vokiečių nacių priverstinai išvežtas iš Lietuvos į Vokietiją, atskirtas nuo savo šeimos, karui baigiantis, buvo patekęs į Sąjungininkų nelaisvę ir internuotas Belgijoje. Iš ten laivu 1949 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir iki 1974 m. gyveno ir dirbo Chicagoje. Senatvės poilsiniui su žmona persikėlė į Mission Viejo, Calif., kur po trumpos sunkios ligos prieš keturias dienas ir mirė.

Pašarvotas McCormick šermentinėje, 25002 Molton Parkway, Laguna Hills. Lankymas nuo 1 iki 4 val. p.p. (rožančius bus 3 val.). Netrukus po to 5-30 val. bus laidotuvių Mišios Šv. Kijono parapijos bažnyčioje Mission Viejo. Prašome visus prisijungti prie maldų už velionį, pavedant jį Dievo gailestingumui.

Duktėrys Birutė ir Jadzė, sūnūs Petras ir Jurgis, su šeimomis, seserys Agota su šeima ir Marcelė bei kiti giminės Lietuvoje.

Žmona Domicelė, broliai Petras su šeima ir prel. Vytautas bei giminės su svainiu Č. Masaičiu JAV-bėse.

PADĖKA A.†A. MARY L. STANKUS

Mūsų myliam Sesutė ir Teta 1989 m. kovo 23 d. iškeliauo amžinybėn ir buvo palaidota Šv. Kazimiero kapinėse kovo 28 d.

Širdingai dėkojame visiems atsilankiusiems šermentyse, dalyvavusiems laidotuvėse ir už paguodos žodį mūsų liūdesio valandoje.

Dėkojame kleb. kun. Antanui Puchenskiui, kun. F. Kelpšui, prel. D. Mozeriui, kun. J. Kuzinskui, kun. S. Gaučiui, kun. F. Kireliui ir Jo E. vysk. V. Brizgiui už atsilankymą šermentyse ir dalyvavimą bažnyčios apeigose, Šv. Kazimiero seserims už skaitlingą dalyvavimą šermentyse, laidotuvėse ir giedojimą bažnyčioje ir kapinėse.

Dėkojame karsto nešėjams šv. Mišių, gėlių ir užuojautos aukų aukotojams, Lietuvos Vyčių 36 kuopai, Šv. Teresės dr. jai už atsiveikimo pamaldas ir Gaidas-Daimid laidotuvių direktoriui už paskutinį patarnavimą.

Seselė Julia M. Stankus ir Zinkų šeima.

100 METŲ MOKYKLAI

De La Salle katalikų aukšt. mokykla Chicago pietuose, Bridgeporte, šiemet švenčia

šimtą metų. Per šimtmetį ją baigė daugiau kaip 15,000 mokslėvių. Tarp jų buvo ir trys Chicago burmistrai. Sukaktis paminėta paradu.

A.†A. JONAS DEMERECKIS Savanoris-Kūrėjas

Gyveno Phoenix, AZ. Mirė 1989 m., sulaukęs 92 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje 1897 m. birželio 19 d. Gelgaudiškiuose, Šakių apskrityje.

Pasiliko dideliame nuliūdimė sūnus Vytautas, svainis Antanas Damaška ir kiti giminės bei draugai.

Velionis palaidotas Phoenix, Arizona.

Priklausė BALFui, Lietuvių Bendruomenėi, buvo Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio globėjas.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

Lietuvių tyrimo ir studijų centro muziejus atidaryme balandžio 23 d. Iš kairės: dr. Jonas Račkauskas, Kazys Bertašius ir Marija Remienė.

Nuotr. J. Tamulaičio

Lietuviai Floridoje

Daytona Beach, FL LB SUSIRINKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Daytona Beach apylinkės visuotinis susirinkimas įvyksta gegužės 16 d., antradienį, 12 val. dienos metu Prince of Peace katalikų parapijos mokyklos klasėje Ormond Beach. Bus padaryta apylinkės atliktų darbų apžvalga, aptarti ateities veiklos planai bei galimybės, renkama valdyba ir kontrolės komisija. Pabaigoje susirinkimo numatoma parodyti Vasario 16-tosios minėjimo Kaune ir Vilniuje idomų filmą.

Maloniai kviečiami Daytona Beach ir apylinkėse gyvenantys lietuviai šiame susirinkime dalyvauti ir aptarti Lietuvių Bendruomenės veiklos galimybes bei darbus.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Ruošiamas klubo valdybos įvyksta gegužės 14 d. Prince of Peace katalikų parapijos bažnyčios salėje Ormond Beach.

Bus lietuviškos pamaldos, o po jų salėje minėjimas, kur meninė programą atliks Sietyno moterų choras, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Pamaldos, kaip visada, 2:30 val. po pietų.

Dalyvausime minėjime ir prisiminkime pagarbiai savąsias Motinas.

GERĖJOMĖS RATILIO KONCERTAIS

Balandžio 26 ir 27 d. St. Petersburgo vyko Vilniaus universiteto studentų ansamblio „Ratilio“ koncertai. Iš Daytona Beach ir apylinkių koncertuose dalyvavo apie 30 žmonių. Vyko savais automobiliais. Koncertus rengė St. Petersburgo Pensininkų draugija ir LB apylinkė. Koncertai visiems paliko malonų įsimintą išpujį.

Rengėjų kvietimu LB Daytona Beach apylinkės valdyba dalyvavo svečių sutikime, jų priėmimo vakarieneje bei koncertuose.

Jurgis Janušaitis

APLINK MUS

x Putnamo seselių rėmėjū metinė šventė rengiama šį sekmadienį. Šv. Mišias 3 val. p.p. jėzuitų koplyčioje atnašaus ir pamokslą pasakys kun. R. Repšys. Giedos sol. D. Stankaitytė, vargonais palydint M. Motekaičiui. 4 val. O. Norvilienės paruošta vakariene Jaunimo centro salėje. Programoje provincijolės ses. Bernadetos žodis, ses. Onos Mikailaitės ir ses. Dolores skaidrių montažas apie palaimintojo Jurgio Matulaičio gyvenimą. Visi kviečiami dalyvauti. Pakvietimai dar gaunami Vaznelių prekyboje.

x Rita Dapkutė šį penktadienį, gegužės 5 d., Jaunimo centro kavinėje kalbės apie Sajūdį ir lietuvius Lietuvoje. Vakaronė prasidės 7:30 val. vak. Visi kviečiami dalyvauti.

x LB Lemonto apylinkės šeimininkės, vadovaujamos Modestos Umbrasienės, gegužės 14 dieną, sekmadienį, ruošia pietus tuoj po šv. Mišių centro salėje. Gautas pelnas skiriamas Lemonto lietuvių misijai. Šv. Mišios, kaip visada, prasideda 11 valandą ryto. Visuomenė kviečiama atvykti į šv. Mišias ir dalyvauti pietuose.

x Povilas Kilius, Lietuvių Fondo Pelnų skirstymo komisijos pirmininkas, balandžio 29 d. buvo sušaukęs komisijos narius ir lietuviškų institucijų vadovus ar atstovus, kurie yra padavę prašymus paramai gauti. Apklašinėjimas prasidėjo 8 val. ryto tarp tarybos ir institucijų pirmininkų ar atstovų, davusių paaiškinimus. Buvo PLB, JAV LB krašto vald., Ped. lit. instituto, Lietuvių tyrimo ir st. centro, Liet. dailiojo meno instituto. Apklašinėjimas baigėsi 4 val. p.p. Buvo prašyta milijono, o turima tik 230.000 dol. Pelnų skirstymo komisijos posėdis bus gegužės 19 d. ir dalyvaus tik komisijos nariai.

x Vytautas Bikulčius, gyv. Sunnyvae, CA, svečiuojasi pas savo brolius Cicero ir Chicagoje. Jis dalyvavo Zalatorių dukrelės Alės vestuvėse su Ramūnu Ivaška praėjusį šeštadienį. Aplankė ir kitus lietuviškus renginius.

x Laureatų IX-ji premijų šventė įvyks gegužės 20 d. Jaunimo centre Chicagoje. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Rezervacijoms skambinti Irenai Polikaitienei 434-2243. (sk)

x Panevėžio klubo gegužinė įvyks sekmadienį, gegužės 7 d. Šaulių salėje, 2417 W. 43 St. Pradžia 12 val. Bus skanus maistas, gera muzika, šokiai. Veiks laimės šulinys ir baras. Programą atliks viešnia iš Lietuvos. Visi kviečiami! (sk)

x Amerikos Lietuvių Taryba ir šiemet siųs vieną lietuvių studentą 10 sav. tarnybai internu į Jungtinių Amerikos Pabaltiečių komitetą (JBANC), Washington, D.C. Pirminybė teikiama studentams, ne jaunesniems kaip 18 m., studijuojantiems politinius mokslus, tarptautinius santykius, Lietuvos ar Sovietų istoriją. ALT parūpins kelionės ir pragyvenimo lėšas. Reikia turėti automobilį. Pageidaujama darba pradėti nuo birželio 1 dienos. Prašymus siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, Tel. (312) 778-6900. (sk)

x Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla švenčia savo 30 metų veiklos sukaktį gegužės 14 d. 10 val. Mišiomis Šv. Kazimiero bažnyčioje, 1390 West 15 Ave., Gary, Indianoje, ir po to trumpu minėjimu ten pat parapijos salėje. Klebonas ir lit. mokyklos steigėjas kun. dr. Ignas Urbonas ir mokyklos vedėja ses. Janina Golubickytė kviečia buv. vedėjus, mokytojus, mokinius, mokyklos rėmėjus ir visą visuomenę šventėje dalyvauti.

x JAV LB Kultūros taryba kviečia Jus dalyvauti devintoje premijų šventėje. Savo atsilankymu pagerbsite 1988 metų laureatus. Šventė bus gegužės 20 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Matilda Marcinkienė su komitetu rūpinasi, kad pasižmonėjimas su laureatais būtų malonus ir iškilmingas. Nuoširdžiai kviečiama visuomenė dalyvauti.

x Specialios vaikų šv. Mišios bus šį sekmadienį, gegužės 14 d., 9:25 val. Lemonto misijos koplyčioje. Visi vaikučiai kviečiami gausiai jose dalyvauti. Ta proga bus specialus vaikams pritaikytas pamokslas. Liturgija pritaikyta vaikams, kad jie pajustų ir išgyventų šventišką nuotaiką.

x Lietuvos Vyčių 112 kuopa kviečia į metinį 76-tą vyčių seimą, kuris bus šiais metais rugpjūčio 3-6 dienomis Holiday Inn, Countryside, La Grange. Reikia registruotis iki birželio 15 d. Rezervacijoms reikia skambinti Jerry Mack tel. 927-1233.

x Kr. Donelaičio liuanistinų mokyklų tėvai kviečiami į susirinkimą šį šeštadienį, gegužės 6 d., 9 val. ryto McKay mokyklos auditorijoje. Renkamas naujais mokslu metams Tėvų komitetas.

x Edis Sulaitis, gyv. Cicero, kartu su kitais Chicago „Vaidilutės“ teatro aktoriais rengias „Daktaro Gervydo“ dramos premjerai gegužės 21 d. Jis šiame V. Mykolaičio-Putino veikalė atliks dr. Rupeikos rolę. Sulaitis „Vaidilutės“ teatre vaidina nuo pat jo įsisteigimo. Šalia entuziarmo lietuviškai scenai, jis ilgus metus darbavosi Moksleivių ateitininkų centro valdyboje, šoko „Sūkurių“ tautinių šokių grupėje, vadovavo ir tebevadovauja Cicero „Ateities“ krepšinio komandai.

x Jauna lietuvių pora iš Klaipėdos norėtų susirašinėti su Amerikos lietuvių jaunomis šeimomis. Rašyti: Sigitai Dervaitienei, Lithuania, 235819 Klaipėda, Gedminų 18-23. (sk)

x Zigmantas Žiupsnys, sporto darbuotojas, sveiksta po sunkios operacijos Little Company of Mary ligoninėje. (sk)

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, parduoda kailius su didele nuolaida lietuviams: Skambinti vakarais: 677-8489. (sk)

x Video, stereo, siuvimo mašinos ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudarome iškvietimai, siunčiame kargo. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Darbo valandos: 12-6 v. p.p. kasdien, šešt. 10 v.r.-4 v. p.p., arba susitarus. Pirmad. uždaryta. Tel. 312p436-7772, namų 312-430-4145. (sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susisidomėję skambinkite 977-7916. (sk)

JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos trečiojo politinio seminaro dalyviai Washingtone balandžio 16 d. prie Lietuvos pasiuntinybės.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GRANDIES JUBILIEJAUS KONCERTAS

Chicago tautinis ansamblis Grandis balandžio 29 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje surengė savo jubiliejinį pobūvį, vadovaujant Irenai Smieliauskienei. Jaunesniųjų grupėje yra 16 šokėjų, vyresniųjų ratelyje yra per 50. Dar yra ir suaugusių šokėjų ratelis su 21 šokėju.

Grandies vadovė I. Smieliauskienei talkina pavaduotoja Violeta Fabianovich, akordeonistai – Darius Polikaitis, Viktoras Puodžiūnas, ir Ažuolas Stelmokas. Grandis yra išrinkusi ir savo valdybą: P. Ramanauską, D. Penčylaite, R. Polikaitytę, V. Puodžiūną. Turi ir globėjais: N. Balzariene, R. Jasaitinę, Gr. Gražienę, R. Penčylėnė.

Savo koncertui Grandis sudarė turtingą programą. Čia buvo Per giria girėlė, čigonėlis,

x Union Pier Lietuvių draugijos nariams pranešama, kad gegužės antradieniais ir penktadieniais 7 val. vak. N. ir P. Nenių patalpose bus gegužiniai pamaldos – religinė vakaronė. Kviečiami visi Union Pier ir apylinkės lietuviai ir draugijos nariai dalyvauti.

x Jauna, energinga moteris ieško darbo restorane, namų ruošoj, arba bet kokio. Kalba tik lietuviškai. Skambinti „collect“: 1-219-874-2519. (sk)

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas 1490 AM bangomis kiekvieną šeštadienį į val. ryto. Šį šeštadienį, gegužės 6 d. dr. Leo Kosava, Lutheran ligoninės vėžio ligų centro direktorius, kalbės tema: „Vėžio gydymas“. (sk)

x Pakelyje Chicago yra Vilniaus Radijo ir televizijos ansamblis „Armonika“, kuris gegužės 28 ir 29 d. 5 v.v. koncertuos Jaunimo centre. Bilietai parduodami dovanų ir elektronikos parduotuvėje PATRIA, 2638 W. 71st St., tel. 312-778-2100. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuoširdžiai. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747. (sk)

vakaruškos, žiogelis, gyvataras, landytinis, zanavykus aplinkinis, malūnas, žilvitis, ūsaininkas, dzūkų kadrilis, lenciūgelis, suvartukas. Viskas, parinkta iš mūsų pirmaujančių choreografų kūrybos.

Grandis pradėjo 1964 m., taigi – šiemet 25 metų sukaktis. Reikšmingiausia, kad Grandis visą laiką vadovauja talentingoji I. Smieliauskiene. Programą pradeda D. Penčylaitė paskelbė, kad norima pagerbti mamytės. Iškvietė jų atstoves į sceną, kur joms prisegė po gėlę. Kun. J. Vaišniui palaiminus susirinkusius ir valgius, vyko O. Norvilienės paruošta skani vakariene.

Prieš programą R. Polikaitytė priminė, kad Grandis švenčia 25 m. sukaktį savo šokių pyne Grandis pavadino „Pasodinom liepelę“. Publiką mielai nutiekė deklamotas Maironio eilėraštis. Scenai atsivėrus, matėsi stambus lietuviškų juostų motyvais išdailintas ornamentas. Tautiniai šokiai vyko scenoje ir vidury salės. Šoko mergaitės, patraukliai atrodė figūrų gausumas, šokėjų igudinė. Gyvu tempu vyko šokiai vienas paskui kita. Šokėjai tiesiog ritmiškai skrajavo scenoje. Ne vien šokiai sklandžiai vyko, bet buvo gerai suplanuoti ir išėjimai į sceną. Sudomino ir įvestos kai kurios naujos figūros. Nežiūrint figūrų komplikuoatumo, niekur šokėjai nepasimetė.

Idomiausiu klumpės vyrų šokyje. Grandis liko įdomi, o ir publikos netrūko. Džiaugdamasi Grandies programa, publika pagailgojė sukėlė ovacijas. Dekingi šokėjai vadovė I. Smieliauskienei įteikė gėlių puokštę. Pagerbti ir muzikantai. Dėkojo lietuviams dr. Kriaučeliūniui ir žmonai už suorganizavimą grandiečių kelionės į P. Ameriką. Įteikti ženkliai šokėjams, Grandyje išbuvusiams 5 metus. I. Kriaučeliūnienei visiems aštuoniems įteikė ženklukus. Pažymėjo, kad visi džiaugiamės, jog Grandis garsina lietuvių vardą tarptautiniuose festivaliuose.

Kriaučeliūnienei priminė, kad reikia Grandžiai paramos. Ji vyks į Lietuvą. Įteikė 1000 dol. – Kriaučeliūnų auka.

I. Smieliauskienei, dėkodama Ir. Kriaučeliūnienei, įteikė rožių puokštę. Šokėjų vardu I. Smieliauskienei padėkojo R. Puodžiūnas, įteikdamas gėlių kraitelę. Padėkota ir vadovės padėjėjai Violetai Fabianovich. Pabaigoje grandietės išvedė tėvelius, o grandiečiai – motinas suktinui ir šokių pradžia. Buvo išleista gausiai iliustruota programa.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacija, įsisteigusi prieš penkiasdešimt dvejus metus, tebeveikia ir dabar. Šios organizacijos pradininkai matė reikala įsteigti tokią organizaciją, kitaip sakant, suburti namų savininkus į vieną stiprią grupę, kuri, reikalui esant, galėtų kalbėti visų vardu. Žinoma, anais laikais gyvenimo sąlygos buvo skirtingos nuo šių dienų.

Nors gyvename skirtingose aplinkybėse, bet Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos valdyba stengiasi susidariusias problemas koku nors būdu išspręsti. Viena iš svarbiausių problemų yra nauji ateiviai. Gaila, to niekas negali išspręsti tik mes patys: nepalikime gražaus Marquette Parko su mūsų bažnyčiomis, muziejais, ligoninėmis, Jaunimo centru ir t.t.

Smulkesnių problemų išsprendimui ar sumažinimui, kaip vagystės, gyventojų apsauga, vandalizmas, švara ir panašiai, turime valdybos II vicepirmininką čia gimusių lietuvių Bruno Erčū, kuris šiais dalykais rūpinasi, dalyvaudamas policijos ir kituose posėdžiuose ir iškeldamas visas šias negeroves.

PAVYKĖS NAMU SAVININKŲ RENGINYS

Dėl glaudesnio narių tarpusavio bendradarbiavimo ir bent kiek finansų sutelkimo yra rengiami renginiai. Praėjusiais metais tokio renginio nebuvo. Šiais metais visuotiniame metiniame narių susirinkime buvo nubalsuota, kad būtų surengtas nors vienas renginys metuose. Kaip nutarta, taip ir padaryta.

Namų savininkų organizacijos valdyba, susidedanti iš 11 asmenų, surengė pavasarinį renginį balandžio 15 d. Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, dalyvaujant apie 200 svečių. Truputį po šeštos valandos vakare valdybos pirmininkas Juozas Bagdžius pasveikino visus dalyvius, palinkėdamas linksmai praleisti laiką. Ta pačia proga buvo pristatyti garbės svečiai: klebonas kun. Jonas Kuzinskis, kan. Vaclovas Zakarauskas, kun. Vito Mikolaitis policijos rajono komandierius James Hollandsworth, buvęs operos solistas Algirdas Brazis ir Aldona Brazienė. Be to, dar buvo pristatyti iš toliau atvykę svečiai: Kazimieras Čiurinskas iš Indianos, A. Skopas su žmona – Cicero Namų savininkų organizacijos pirmininkas, Viktoras Utrata – Brighton Parko Namų sav. org. pirmininkas, advokatas Jonas Gibaitis, kuris yra ir šios organizacijos patarėjas. Visų nusteibimui buvo pristatyta kėtik iš okup. Lietuvos atvykusi Stasė Sakalauskaitė, kuri dalyvavo pirmame lietuviškame renginyje Amerikoje.

Meninę dalį atliko sol. A. Brazis, akompanuojant A. Brazienė. Solistas savo senomis liudies dainomis nors kelioms minutėms nukėlė mus visus į mūsų brangią tėvynę Lietuvą. Už gražų, nuoširdų ir malonų programos atlikimą jie buvo apdovanoti gėlėmis, kurias įteikė A. Rastienė ir A. Repšienė, o publika nepagalėjo plojimų. Parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskis sukalbėjo invokaciją ir palaimino maistą. Toliau buvo vakariene su įvairia šalta užkanda ir šilta vakariene – kimštomis viščiukų kojytėmis ir cepelinais ir vėliau kavute su pyragaičiais. Visą šią šviežią ir gardžią vakariene paruošė „Nidos“ valgykla.

Po vakarienos, norintiems kolas paminklinti, grojo Ramanausko orkestras. Troškulio numalšinimui veikė baras, kurį

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos valdyba reiškia nuoširdžią padėką klebonui kun. J. Kuzinskui už leidimą naudotis sale ir dalyvavimą vakare, Algirdui ir Aldonai Braziams už meninės programos atlikimą, „Draugui“ – už įdėtus skelbimus, „Margučiu“ ir „Lietuvos aidams“ už renginio garsinimą, „Nidos“ valgyklos savininkei už gardžią vakariene, orkestro vadovui Ramanauskui už netingėjimą groti ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio renginio pasisekimo. Mieliems sveteliams iš arti ir toli, taip gausiai atsilankiusiems į mūsų renginį, tariau nuoširdų lietuvišką acū!

Ant. Repšienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

vėliau juos įteikiant atitinkamoms įstaigoms. Tokiu būdu yra labai svarbu, kad organizacija būtų gausi narių skaičiumi ir finansiškai pajėgi.

Dėl glaudesnio narių tarpusavio bendradarbiavimo ir bent kiek finansų sutelkimo yra rengiami renginiai. Praėjusiais metais tokio renginio nebuvo. Šiais metais visuotiniame metiniame narių susirinkime buvo nubalsuota, kad būtų surengtas nors vienas renginys metuose. Kaip nutarta, taip ir padaryta.

Namų savininkų organizacijos valdyba, susidedanti iš 11 asmenų, surengė pavasarinį renginį balandžio 15 d. Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, dalyvaujant apie 200 svečių. Truputį po šeštos valandos vakare valdybos pirmininkas Juozas Bagdžius pasveikino visus dalyvius, palinkėdamas linksmai praleisti laiką. Ta pačia proga buvo pristatyti garbės svečiai: klebonas kun. Jonas Kuzinskis, kan. Vaclovas Zakarauskas, kun. Vito Mikolaitis policijos rajono komandierius James Hollandsworth, buvęs operos solistas Algirdas Brazis ir Aldona Brazienė. Be to, dar buvo pristatyti iš toliau atvykę svečiai: Kazimieras Čiurinskas iš Indianos, A. Skopas su žmona – Cicero Namų savininkų organizacijos pirmininkas, Viktoras Utrata – Brighton Parko Namų sav. org. pirmininkas, advokatas Jonas Gibaitis, kuris yra ir šios organizacijos patarėjas. Visų nusteibimui buvo pristatyta kėtik iš okup. Lietuvos atvykusi Stasė Sakalauskaitė, kuri dalyvavo pirmame lietuviškame renginyje Amerikoje.

Meninę dalį atliko sol. A. Brazis, akompanuojant A. Brazienė. Solistas savo senomis liudies dainomis nors kelioms minutėms nukėlė mus visus į mūsų brangią tėvynę Lietuvą. Už gražų, nuoširdų ir malonų programos atlikimą jie buvo apdovanoti gėlėmis, kurias įteikė A. Rastienė ir A. Repšienė, o publika nepagalėjo plojimų. Parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskis sukalbėjo invokaciją ir palaimino maistą. Toliau buvo vakariene su įvairia šalta užkanda ir šilta vakariene – kimštomis viščiukų kojytėmis ir cepelinais ir vėliau kavute su pyragaičiais. Visą šią šviežią ir gardžią vakariene paruošė „Nidos“ valgykla.

Po vakarienos, norintiems kolas paminklinti, grojo Ramanausko orkestras. Troškulio numalšinimui veikė baras, kurį

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos valdyba reiškia nuoširdžią padėką klebonui kun. J. Kuzinskui už leidimą naudotis sale ir dalyvavimą vakare, Algirdui ir Aldonai Braziams už meninės programos atlikimą, „Draugui“ – už įdėtus skelbimus, „Margučiu“ ir „Lietuvos aidams“ už renginio garsinimą, „Nidos“ valgyklos savininkei už gardžią vakariene, orkestro vadovui Ramanauskui už netingėjimą groti ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio renginio pasisekimo. Mieliems sveteliams iš arti ir toli, taip gausiai atsilankiusiems į mūsų renginį, tariau nuoširdų lietuvišką acū!

Ant. Repšienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos valdyba reiškia nuoširdžią padėką klebonui kun. J. Kuzinskui už leidimą naudotis sale ir dalyvavimą vakare, Algirdui ir Aldonai Braziams už meninės programos atlikimą, „Draugui“ – už įdėtus skelbimus, „Margučiu“ ir „Lietuvos aidams“ už renginio garsinimą, „Nidos“ valgyklos savininkei už gardžią vakariene, orkestro vadovui Ramanauskui už netingėjimą groti ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio renginio pasisekimo. Mieliems sveteliams iš arti ir toli, taip gausiai atsilankiusiems į mūsų renginį, tariau nuoširdų lietuvišką acū!

Ant. Repšienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Prof. Vytautas Klemas pakviestas Jungtinių Tautų organizacijos prvesti seminarus apie pajūrio gamtos apsaugą Azijos, Afrikos ir Pietų Amerikos mokslininkams. Pirmas seminaras Afrikos kraštų okeanografams ir pajūrio apsaugos pareigūnams įvyks Kanarų salose gegužės 7-12 dienomis. Azijos regioninį seminarą dr. Klemas praves liepos 2-7 dienomis Karachi, Pakistane. Šeštajam Mokslo ir kūrybos simpoziume, kurie įvyks Padėkos dienos savaitgalį Chicagoje, prof. Klemas skaitys pranešimą apie naujausių satelitų panaudojimą jūros tyrinėjimams ir pajūrių gamtos apsaugai.

KANADOJE

– Mykolas Januška, ilgametis Winnipeg, Man., gyventojas ir lietuvių kolonijos veikėjas, buvo pagerbtas savo 90 metų gimtadienį. Jis gimęs 1898 m. gruodžio 8 d. Kurklių valsč., Ukmergės apskr. Dirbęs Lietuvoje ir Kanadoje įvairius darbus, bet visuomet nepavargstantis ir linksmas. Gerbiatis jo 90 metų, prie garbės stalo buvo pasodinta Mykolas Januška, jo žmona Marija, prel. Justinas Bertašius, Vincas Januška ir jo žmona Elena, parapijos kom. pirm. Juozas Grabsys ir jo žmona Brenda, Liet. Bendruomenės apylinkės pirm. Marius Timmermanas ir jo žmona Jenifer. Pietuose buvo pasakyta keletas sveikinimo kalbų, o pabaigoje pasakė pats suktaktuvininkas.

aptarnavo J. Matukas, S. Rudokas ir E. Eidejus. Buvo prarvestas ir turtingas dovanų paskirstymas, kurį atliko B. Erčus su padėjėjomis. Geriausia dovaną – televiziją laimėjo K. Razma iš Cicero.

Gerai muzikai grojant, svečiai linksminosi iki vėlumos. Svečiams išsiskirsčius, valdyba dar ilgai darbavosi, tvarkydama salę. Reikia pripažinti, kad valdybai teko daug pasidarbauti rengiant šį vakarą. Ypatingai daug darbo įdėjo pirm. J. Bagdžius ir renginių vadovė Elena Antanaitienė. Salė ir scena buvo gražiai išdekoruotos, stalai padengti baltomis staltiesėmis ir papuošti gyvomis gėlėmis. Salės su tvarkyme ir papuošime talkino ir kiti valdybos nariai: S. Rudokienė, A. Rastienė, V. Bernadišius, J. Skeivys, E. Eidejus, B. Erčus ir S. Rudokas (ne valdybos narys). Džiugu, kad vakaras gerai pavyko ir svečiai patenkinti skirstėsi į namus. Tad valdybos darbas nenuėjo niekais.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos valdyba reiškia nuoširdžią padėką klebonui kun. J. Kuzinskui už leidimą naudotis sale ir dalyvavimą vakare, Algirdui ir Aldonai Braziams už meninės programos atlikimą, „Draugui“ – už įdėtus skelbimus, „Margučiu“ ir „Lietuvos aidams“ už renginio garsinimą, „Nidos“ valgyklos savininkei už gardžią vakariene, orkestro vadovui Ramanauskui už netingėjimą groti ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio renginio pasisekimo. Mieliems sveteliams iš arti ir toli, taip gausiai atsilankiusiems į mūsų renginį, tariau nuoširdų lietuvišką acū!

Ant. Repšienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Smuikininke Linda Veleckytė, kuri koncertuos Los Angeles Lietuvių Fondo rengiamame koncerte gegužės 13 d. Koncertu rūpinasi Violeta Gedgaudienė.